PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК XVI ЧЕРВЕНЬ, 1975 ЧИСЛО 6

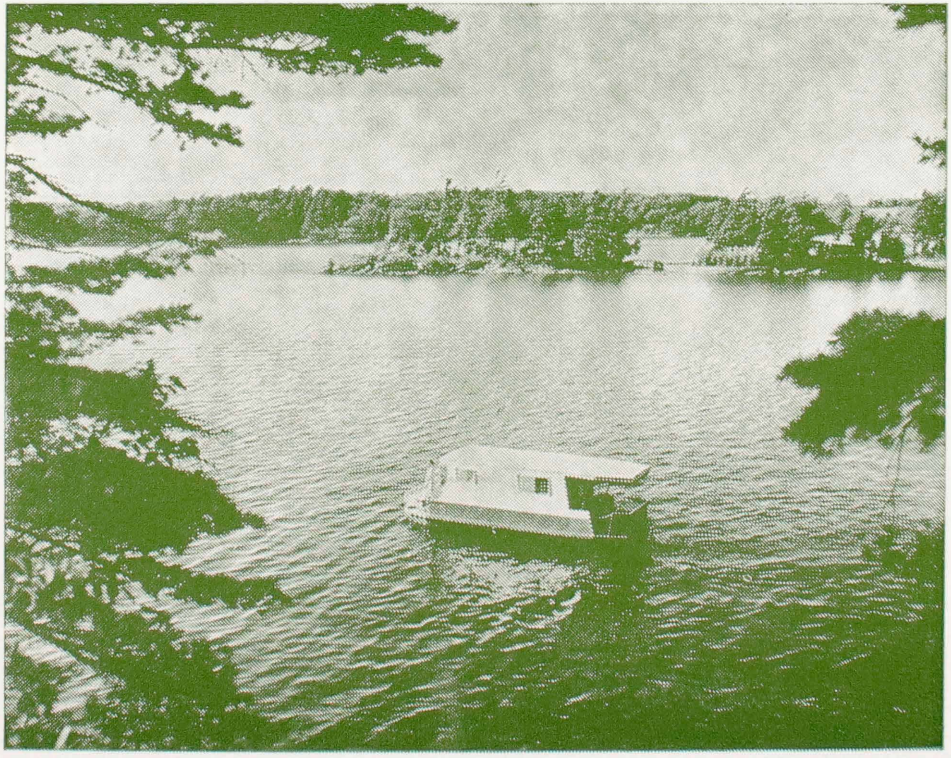

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XVI ЧЕРВЕНЬ, 1975 Ч. 6

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплата в Канаді $6.00
Передплата до інших країн 6.00
Поодиноке число 60

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

PROMIN

No. 6 JUNE, 1975 VOL. XVI

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Subscription in Canada $6.00
Subscription in other countries 6.00
Single copy 60

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

В ЦІМ ЧИСЛІ:

Стор.

Богдан Ігор Антонич — „Просвіті" 1
— Перед нашим черговим з'їздом 1
Програма з'їзду 2
А. Сарчук — Українка членом музичного журі 3
С. Наливайко — Зустріч з Тетяною Яблонською 4
В. Френч — Жінка в сучасній канадській літературі 6
„Ньюз-Сан" — Тому, що хтось подбав 8
К. І. Матейко — Головні убори українських жінок до початку XX стол. 9
Музей С.У.К. — Конкурс української писанки 13
Музей С.У.К. — Конкурс української вишивки 14
Halyna Melnyk — Some Thouhts On International Women's Year in Canada and in Ukraine 15
— Oksana Popovych — First Women sentenced in the U.S.S.R. Durin' International Women's Year 16
М. Самоїл і Н. Мельничук — Звіт пров. з'їзду Союзу Українок в Едмонтоні 18
Відділ для дітей 21
Квіти незабутнім 22
Є. Білич — З діяльности пров. екзекутиви 23
Громадська і родинна хроніка 24
Річні збори відділів 29
Домашнє господарство 32
Українська вишивка 32
Літні курси української мови 33

НА ОБКЛАДИНЦІ — Ріка Св. Лаврентія і тисячу островів Онтаріо

Фото: Онтаріо Департамент Туризму й Інформації

ВИДАННЯ, ЩО ЇХ МОЖНА НАБУТИ У ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

1. Батьки і діти — Т. Горохович ..... $ 1.00
2. Блискуча Зоря (про княжну Анну) — Митр. Іларіон ..... $ 0.50
3. Вибране — Г. Мандрика ..... $ 1.50
4. Видатні жінки України — Н. Полонська-Василенко ..... $ 6.00
5. Да Девелопмент оф Юкраінян Класикал Мюзик — Д. Козій ..... $ 0.50
6. Довідник про Союз Українок Канади ..... $ 0.10
7. Листки узорів з мистецької книжки (хрестиками, яворівкою, низин.) ..... $ 0.25
8. Дорогами сорокріччя — Н. Когуська ..... $ 1.50
9. Збірка мат. на 100-річчя з дня нар. Л. Українки $ 2.50
11. Навчаймо дітей укр. мови — Митр. Іларіон ..... $ 0.20
12. На крилах пісень (пісні з нотами на слова Л. Українки) $10.00
13. На роковини І. Франка ..... $ 1.00
14. П'єси для молоді ..... $ 2.50
15. Програма на свято матері ..... $ 1.50
16. Програма на свято книжки ..... $ 1.00
17. Програма для садочків ..... $ 1.50
18. Програма для Мол. Відд. СУМК ..... $ 2.00
19. Програма на свято Л. Українки і О. Кобилянської $ 1.00
20. Про життя і творчість О. Кобилянської ..... $ 0.50
21. Підручник для Надзірної Ради Мол. Від. СУМК $ 7.00
22. 50-річчя здобуття громадських прав — Г. Янішевська ..... $ 0.75
23. Релігійні мотиви у творах Л. Українки — Н. Когуська ..... $ 0.50
24. Статут Союзу Українок Канади ..... $ 0.25
25. Твори Л. Українки (в англійській мові) — КУК $ 7.50
26. Три сильветки — Л. Білецький ..... $ 1.50
27. Українська господиня (куховарські приписи, старе видання) ..... $ 0.50
28. Українські коляди (з нотами) — С. Яременко $ 0.75
29. Українська жінка в хореографії — М. Пастернакова ..... $ 3.00
30. Чверть століття (історія СУК), тверда оправа $ 2.50
31. Чверть століття (історія СУК), м'яка оправа $ 1.50
32. Чарівний діямант — М. Погідний-Угорчак ..... $ 2.00
33. Юкраініан Ембройдери ..... $ 7.00
34. Юний Скоморох (п'єси для молоді) ..... $ 6.00
35. Я вернуся (стрілецькі оповідання) — О. Крамар $ 0.50
36. Українські хресні імена (в англійській мові) — Р. Гаюк ..... $ 1.00

Також на складі маємо:

Візитівки (плейс карс) зі смолоскипом (тузин) $ 1.00
Жетони з портретом Л. Українки ..... $ 0.25
Конверти з листовим папером, що на ньому смолоскип ..... (тузин) $ 0.75
„Смолоскип" — відзнака Союзу Українок Канади $5.00
Срібні ложечки зі смолоскипом $6.50

Адреса Централі:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

A25, 11024 - 82 Avenue
Edmonton, Alberta, Canada
T6G 0T2

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

Vol. XVI ЧЕРВЕНЬ, 1975 ЧИСЛО 6

Перед нашим черговим з'їздом

Минає два роки від останнього Крайового З'їзду Союзу Українок Канади, який відбувався у Вінніпеґу 1973 року. Це був один з тих успішних з'їздів, які приносять не лише моральне вдоволення за проведену певну працю, але це був також засів на нові жнива.

Цьогорічний Крайовий З'їзд Союзу Українок Канади запляновано в Едмонтоні в днях 21—24 серпня 1975 року. Відбуватиметься він у системі з'їзду складових організацій СУС.

Зупиняємось отже думкою перед цим нашим черговим крайовим з'їздом. Чого ми від нього сподіваємось? Що він готується дати нам у відповідь на питання дня? Які нові дороги відкриє він перед нами, щоб ми могли далі зростати, далі міцніти, підійматися вгору, шукати в нашій праці не лише матеріяльних засобів для збагачування громади, але шукати в собі нових духових сил, більше ідеалізму і віри в нашу творчу громадську діяльність. Вступивши в організацію, ми вибрали собі дорогу, яка стала окрасою нашого життя, згідно з афоризмом Бл. Митрополита Іларіона, що „Служити Народові то служити Богові".

А щоб відповісти на поставлені питання, то в першу чергу вони залежать від нас усіх — від всього членства організації, від зацікавлення з'їздом, як історичною подією в житті нашої організації, від нашої участи в з'їзді, бо справді живемо у дуже цікавій добі — в добі новітньої емансипації, в добі Міжнародного Року Жінки, в добі, коли Україна, земля наших батьків добирається до совісти вільного світу за заподіяну їй страшну кривду . . .

Отже сама думка про надходячий наш черговий з'їзд настроює нас на більше радісні сподівання, на те, що дворічна праця принесе нам певні жнива, що в нашій спільній зустрічі ми проглянемо здобуті осяги і знову будемо вкладати нові пляни, проєкти, докінчувати початі ділянки. Ниви наші громадські широкі і всебічні.

Впродовж останніх двох років життя принесло нам багато нового. Ніхто з нас не придбачував того, що наш цьогорічний з'їзд випаде в добі новітньої емансипації, яка підносить гасло за духове і фахове піднесення жінки в суспільстві, що Міжнародній Рік Жінки поєднуємо з 90-літтям жіночого руху в Україні. І ми як організація, яка має за собою 50-літню історію маємо певні зобов'язання супроти Міжнародного Року Жінки та його завдань.

Включмо сюди і цьогорічний місяць травень присвячений жінці-матері в Україні. Він покликав був, поруч інших, і нас до посиленої акції в обороні нескореного нашого народу в Україні.

Від останнього з'їзду за два роки часу проминуло над світом чимало подій, які мали певний вплив і на наше громадське життя — ми

Богдан Ігор Антонич

"ПРОСВІТІ"

На варті, на варті поставим
щоденне зусилля невпинне,
і світло просвіти розпалим,
розоремо землю цілинну.

Простуєм, простуєм шляхи
і світло крізь пітьму, крізь морок несем.
Будуєм, будуєм, будуєм мости
в майбутнє, що ними до цілі ведем.

Мов іскру погаслу ми будим
надію про завтра світліше,
щоб віри не тратили люди,
щоб бачили шлях свій ясніше.

Простуєм, простуєм шляхи
і світло крізь пітьму, крізь морок несем.
Будуєм, будуєм, будуєм мости
в майбутнє, що ними до цілі ведем.

Готуєм, гуртуєм роками
і труд починаєм з основи,
щоб стала „Просвіта за камінь",
за цемент в майбутній обнові.

Простуєм, простуєм шляхи
і світло крізь пітьму, крізь морок несем.
Будуєм, будуєм, будуєм мости
в майбутнє, що ними до цілі ведем.

були учасниками Другого Світового Конґресу Вільних Українців, ми брали активну участь у Конґресі Українців Канади, ми стали поруч Ради Української Школи, вніси до неї свої цеголки та давши їй моральну і фінансову підтримку.

На цім надходячім з'їзді одною з дуже важливих справ буде Музей Союзу Українок Канади. Ми зможемо побачити цю велику пророблену у двох роках працю, — наближаємось до здійснення побудови власного будинку в Саскатуні, зможемо довідатись про стан створеної Музейної Фундації та багато іншого, що є також вислідом наших зусиль.

Не можемо не зазначити й того, що це наш передювілейний з'їзд. За два роки від цього ми будемо стрічати наш золотий ювілей 50-ліття, тому цей наш з'їзд є дуже важливим. Провід організації сподівається бачити на нім не лише репрезентацію, але й членство відділів з цілої Канади.

До побачення на З'їзді в Едмонтоні!

ПРОГРАМА ГОЛОВНОГО З'ЇЗДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ В ЕДМОНТОНІ

21 — 24-го СЕРПНЯ 1975 Р.

ЧЕТВЕР, 21-го серпня — СЕСІЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

8:30 — 10:00 година вечером:

а) Молитва і вшанування пам'яті померших членок
б) Вибір президії
в) Урочисте відкриття ПРАПОРУ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ — Ольга Лукомська
г) Слово голови Союзу Українок Канади
ґ) Привіти голів Провінційних Екзекутив
д) Привіти голів відділів С.У.К. в Едмонтоні
е) Представлення делеґаток
є) Добір резолюційної та номінаційної комісій
ж) Прийняття протоколу з минулого з'їзду

Після закінчення сесії, відбудеться ЧАЙНЕ ПРИЙНЯТТЯ, заходом Провінційної Екзекутиви на Альберту.

П'ЯТНИЦЯ, 22-го серпня — продовження сесій С.У.К.;

9:00 — 12:00 рано:

а. Звіти урядниць Центральної Управи С.У.К.
б. Дискусії над звітами
в. Звіт Контрольної Комісії
г. Перед нами ЮВІЛЕЙ 50-ЛІТТЯ! — Анна Звоздецька
ґ. Бюджет С.У.К. — реферує Анна Томнюк
д. Заклик на організаційний фонд

12:00 — 12:00 — СПІЛЬНИЙ ОБІД С.У.С. Привіт від дост. Василя Гавриляка, мейора міста Едмонтону.

2:00 — 3:00 — Спільна сесія присвячена Музеєві С.У.К.

3:00 — 6:00 — Продовження сесій С.У.К.

а) „Молодші Відділи СУМК при наших відділах" — Ольга Завісляк
б) Дискусії над справою молоді
в) Справи піднесені відділами
г) Інші справи
ґ) Читання резолюцій
д) Звіт номінаційної комісії

6:00 — Вечеря Союзу Українок — гість-промовець.

У програмі можуть зайти певні зміни.

ЗА ЦЕНТРАЛЮ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ:

Стефанія Пауш, голова — **Марія Лазарук,** кореспондентка

ЕТНІЧНА РАДІО-СТАНЦІЯ CKJS У ВІННІПЕҐУ

На хвилях АМ-810 дня 25 березня 1975 у Вінніпеґу нова етнічна радіо-станція почала пересилати радіо-програми на головних етнічних мовах Канади. Офіційне відкриття цієї станції відбулось у приявності репрезентантів федерального уряду, провінції Манітоби, міста Вінніпеґу і представників головних етнічних репрезентацій Канади. Від українців привітання зложив президент Централі КУК Сергій Радчук. Одержання ліценції на цю етнічну радіо-станцію, слід міжіншим завдячувати довголітним і безперервним заходам Централі КУК перед урядовими чинниками Канади за впровадження багатомовних радіових і телевізійних програм для кращого збереження різно-національних культур в Канаді.

Радіо-станція CKJS затруднює українських працівників, які підготовляють щоденні українські програми. Українські програми передаються кожного дня в годинах 11:00 до 1:00 в полудне і від 7:30 до 8:30 вечером, крім додаткових недільних передач, які передбачено для церков і студентів. Власником і головою Ради Директорів цієї радіо-станції є К. Станчиковський з Монтреалю, а президентом є молодий український адвокат з Вінніпеґу А. Оґаренко.

Українка членом жюрі музичного фестивалю

У м. березня ц.р. відбувався у Вінніпеґу 57 з черги великий музичний фестиваль. Сотки молодих учнів музики і співу брали в ньому участь. У цих змаганнях виступало найбільше число солістів музики і співу.

Серед членів жюрі, які дають оцінку за різні виступи була Харитя Сарчук-Кларк з Саскатуну. Це, мабуть перший раз в історії музичного фестивалю, що до комісії жюрі назначено українку. Вона давала оцінки в ділянці співу.

Харитя Сарчук-Кларк ліричне сопрано має за собою поважні здобутки на полі музичнім, а головно співу. Музичний талант виявився у неї ще з дитячих літ, коли вона почала побирати лекції на піяно, а опісля і співу. Харитя Сарчук одержала ступінь А.М.М. на відділі музики у Манітобському університеті, В.А. у відділі музики в Албертійському університеті, а ступінь A.R.T.C. у Королівській Музичній Консерваторії Торонтонського університету. На дальші студії одержала стипендію від Бенф Скул оф Артс. Харитя часто виступала у Мендал Артс Ґалерії в Саскатуні та час від часу на програмах С.В.С.

Як солістка виступала з Університетською Концертовою оркестрою в Саскатуні та виконувала сольоспів з Симфонічною Оркестрою у зв'язку з Дев'ятою Симфонією Бетговена. Коли ж під патронатом Саскачеванського Університету була виставлена опера "Cosi Fan Tuttl" Моцарта, Хариття співала в ролі „Дорабели".

Під час різних імпрез улаштовуваних українськими організаціями, Харитя співала як солістка, або з хорами.

Тепер Хариття Сарчук-Кларк вчить співу на Саскачеванськім університеті та дає лекції недійним студентам приватно. Також на запрошення керівників різних музичних фестивалів бере участь як одна з жюрі в оцінці.

Харитя Сарчук уродженка Саскачевану походить з відомої в громадськім житті родини — мати Людвина, батько Григорій Сарчуки живуть тепер в Саскатуні. Бажаємо Хариті багато успіхів у майбутньому.

Анаст. Сарчук

ПОДЯКА

Від дня коли появилась у пресі новинка про те, що Клюб Українських Професіоналістів і Підприємців у Вінніпеґу відмітив мою громадську діяльність, нагородивши мене золотою медаллю з нагоди 100-ліття Вінніпеґу, я одержала і ще одержую сотки привітальних листів і поздоровлень від моїх друзів, читачів „Променя", організацій та членства Союзу Українок Канади.

З цієї ж нагоди Манітобська Провінційна Екзекутива Союзу Українок Канади улаштувала дуже гарне, спеціяльне прийняття, яке відбулось у дусі товариської зустрічі з відповідною програмою вечером 14 лютого ц.р. у Линкольн Мотор Готелі.

На всі ці листи і привітання я не маю спромоги подякувати особистими листами.

Отже цією дорогою висловлюю мою найглибшу подяку всім — за привітальні, сердечні і зворушливі оцінки моєї скромної праці. Зокрема дякую Пров. екзекутиві за вшанування, пані Анні Підручній у Веґревил за цінний подарунок та подарунки для журнала „Промінь" в моїм імені.

Комітет, що зайнявся улаштуванням прийняття.

Зліва направо стоять: Анастасія Сарчук, добр. Юстина Лучак, Марія Мандзюк і добр. Галина Кіцюк» сидить — Н. Когуська.

Наталя Когуська

Зустріч з Тетяною Яблонською

У МАЙСТЕРНІ

Не вперше вступаю на територію Київського художнього інституту, але цього разу прямую не до навчального корпусу, а повертаю в інший бік. У глибині подвір'я — сіра будівля. Кілька сходинок ведуть до дверей майстерні найвидатнішої сучасної української малярки Тетяни Яблонської.

Тетяна Нилівна покликала мене, так би мовити, на своє новосілля. Щойно вона одержала нову майстерню і тепер милується — не намилується цим ось приміщенням — світлим, широковіконним, великим, з просторими антресолями, де так зручно зберігати те, що не потрібно саме цієї хвилини, а має певний час „відлежатись".

Наша розмова почалася з того, що господиня розповіла мені про всі вигоди своєї нової творчої лабораторії.

— Моя майстерня, — сказала Тетяна Яблонська, — у найкращому місці Києва. Бачите, який чудовий краєвид відкривається звідси на незайманий куточок міста — на гору Кияницю, на Киселівку, на яри та древню Кожум'яцьку вулицю. На тих горбах формувалася Київська Русь, а у ярах та на нинішніх вулицях Дігтярній, Гончарній, Кожум'яцькій, що дійшли до нас в такому вигляді, який вони мали на кінець XVIII століття, жили, як про це свідчать самі назви, ремісники — дігтярі, гончарі, кожум'яки... Ну хіба не поезія? А тиша яка! Галас, метушня мене дратують. Тут же мені ніщо не заважає. І водночас центр міста — поруч, що теж має свої вигоди. Додайте до цього ще й близькість такого мистецького осередку, як вищий учбовий заклад, що готує художників. Без спілкування з колеґами не уявляю свого життя. Словом, я просто закохана у свою нову майстерню. В ній я вже дещо зробила.

Малярка показує мені етюди, написані нею в останні тижні.

Ось начебто новий варіянт славнозвісного „Хліба" — картини, за котру Яблонська була вперше удостоєна Державної премії. Ми не бачимо тут селян, зате майстерно зображено плоди їхньої сумлінної праці — численні копиці зібраного комбайнами хліба на неозорому лану.

А онде народжується епічна картина, яка вражає навіть у незавершеному вигляді.

Вечір. Урочисто застигли величезні скирти — діти ниви, що спочиває, усе віддавши трударям. Коли дивишся на це полотно, огортає

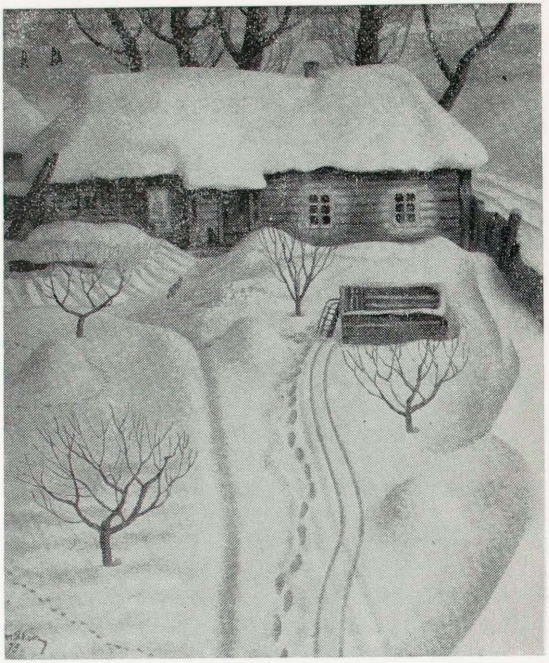

Т. Яблонська — Зимовий день — 1973 р. — Олія

настрій радісного спокою.

Гармонією природи і людини дихає етюд квітучого льону. Віддалік пасеться кінь з маленьким лошаком, косить травицю кремезний дядько.

— Отам я намалюю ще двійко косуль, які вийшли з лісу, що бовваніє ген-ген удалині, — ділиться плянами Тетяни Нилівна.

Вона дістає з антресолі невелике полотно, на якому відтворено затягнуту ранковим серпанком сіножать.

— Вирішила, — говорить малярка, — ввести до композиції постаті косарів. По-вашому, так буде краще?

Я поділяю думку авторки картини.

Наступне полотно мені ніби знайоме. Та то тільки здається.

— Пізнаю це дерево, — вказую я на квадратної форми етюд, де напрочуд вдало передано „портрет" розлогого зеленого велета.

— Хто ж його не знає! — сміється Тетяна Нилівна. — Десь із триста років росте у Седневі той дуб. Він такий могутній, що і втрьох не охопити стовбура.

... Тому, хто розуміється на доробку художниці, дуже помітні зміни, які відбулися в

ньому порівняно за короткий час.

Якщо раніший етап її творчості — і тематично, і технічно — був характерний зверненням до народних джерел, то нині намітився потяг до класики, до більшої психологічної заглибленості, спокійної спостережливості мистця-філософа. До того ж, тепер вона віддає перевагу творам значно меншого, ніж досі, формату.

Але разом з тим у кожній новій картині є щось таке, що лишається постійним, даючи нам змогу безпомилково, з цілковитою певністю говорити:

— Це пензель Яблонської.

І професіонали, і аматори цінують бентежну вдачу видатної української малярки — її сміливі пошуки, її прагнення здолати найвищі вершини творчості.

— Від неї завжди чекаєш несподіванок. Щоразу відкриваєш для себе нову Яблонську, — кажуть незліченні шанувальники таланту художниці.

Тетяна Нилівна здобула загальне визнання не тільки в Україні, а й по всьому широкому світі — у Франції, Італії, Швеції, Польщі та в багатьох інших країнах.

Мені як жінці й матері особливо імпонує її незмінно палка любов до найпрекрасніших істот — дітей, любов, яка дістал такий яскравий вияв у її творчості.

„У парку", „Весна", „Вдома за книгою", „Близнята", „Ранок" „Над Дніпром", „Застудились", „На вікні — весна", „Влітку", „Мати, мати молодая", „Дівчинка і квіти" — ось найвідоміші полотна, у них художниці вдалося з надзвичайною привабливістю відтворити образи найменших жителів нашої планети. Прагненням до миру й щастя на землі пройняті ці, та й взагалі усі твори малярки-гуманістки Тетяни Яблонської, народного художника України, члена-кореспондента Академії мистецтв СРСР.

**
*

У майстерні Тетяни Яблонської я пробула не менше двох годин, одначе мені було настільки цікаво, що цей час збіг непомітно. Хотілося ще й ще дивитися на етюди, яких тут десятки (художниця працює плідно), але наближалася обідня пора.

Тетяна Нилівна запросила мене пообідати разом з нею.

— Їдьмо до мене, — запропонувала вона.

Я, звісно, охоче погодилась. Шкода було розлучатися так скоро з популярною майстринею, до якої відчуваєш щиру симпатію. Крім того, признаюсь, вже з чисто жіночої цікавості, заманливим було побачити славетну художницю вдома.

І от сідаю у „Жигулі" — автомобіль Яблонської. За кермом вона сама. Машина мчить по першому сьогорічному сніжку.

(Закінчення буде)

Стефанія Наливайко

ВИКАЗ ПОЖЕРТВ НА БУДОВУ МУЗЕЮ

Панство Володимир й Іванна Дженис, Едмонтон, в пам'ять своїх померлих батьків Федора Рудачека і Йосифа Янішевського	$100.00
Пані Євдокія Волчанська, Едмонтон (З нагоди 70 ліття своїх уродин)	20.00
Пані Василина Кутна, Вінніпеґ	100.00
Пані Марія Мандзюк, Вінніпеґ	30.00
Пані Соня Бейзик, Вінніпеґ	25.00
Пані Анастасія Сарчук, Вінніпеґ (раніш 50.00)	25.00
Пані Анна Стечишин, Вінніпеґ (в пам'ять мужа Мирослава Стечишина)	25.00
Пані Єлисавета Зучкан, Вінніпеґ	10.00
Пані Параскевія Слизюк, Давфин, Ман.	25.00
Панство Михайло Охітва, Ватсон, Саск. (з нагоди золотого ювілею подружжя)	10.00
Відділ ім. Хариті Кононенко, Блейн Лейк, Саск.	50.00
Пані Марія Цьона, Блейн Лейк, Саск.	10.00
Пані Анна Калин, Блейн Лейк, Саск.	10.00
Пані Анна Боднарчук, Блейн Лейк, Саск.	10.00
Пані Марія Саранчук, Норт Бетелфорд, Саск.	10.00
Пані Савеля Харко, Норт Бетлфорд, Саск.	5.00
Пані Анна Щудлик, Норт Бетлфорд, Саск.	2.00
Пані Кароліна Ґоян, Норт Бетлфорд, Саск	5.00
Кружок Бронскіл при відділі ім. Кобилянської в Саскатуні (в пам'ять членки Марії Пиць)	27.00

В перші роковини смерти нашого улюбленого мужа і батька бл. п. Пилипа Олійника, який відійшов у вічність 11 травня 1974 р. В його світлу пам'ять складаємо нев'янучий вінок і засилаємо на будову Музею в Саскатуні, Саск. $100.00

Дружина Анна і дочки Єлисавета Н. Прокіпчук і Ала А. Шеленберґ, Вінніпеґ

Дальші пожертви просимо слати на адресу:

U.W.A.C. MUSEUM FOUNDATION FUND

1240 Temperance St.
Saskatoon, Sask.
S7N 0P1

Вілліям Френч

Жінки в сучасній канадській літературі

Три провідні сьогодні письменниці в Канаді, за загальною згодою, є жінки — Маргарета Лоренс, Маргарета Етвуд і Елліс Мунро. Навряд чи це була несподіванка, що в недавньому змаганні у писанні новель спонзорованому урядом Альберти, двоє з трьох чільних переможців були жінки. І ніхто не моргнув бровою 1973 р., коли засновуючі збори Спілки Письменників Канади вибрали жінку новелістку, Маріяну Енджел, першим головою. Не можна почати дискусії про поточне канадське письменство не згадавши про Марію-Клер-Бле чи Ґабрієлю Рой.

Це не був історичний випадок, що багато жінок письменниць появилося в тім самім часі. Ми завжди мали багато жінок письменниць у Канаді — дійсність, що про неї не навчали в наших школах згідно з заведеним порядком. Але тут є доказ.

Першу „канадську новелю" написала жінка — Франціс Брук, англійка, яка жила в Квебеку в 1760-их роках, її чоловік був капеляном у британському ґарнізоні. Після повороту до Англії, вона написала епістолярну новелю "The History of Emily Montague", видану 1769 р. Вона розсліджувала спільноту „Квебек Сіті" і в деякій мірі передбачувала дві самітності французької та англійської Канади. Опісля, коли середини 19 сторіччя, появилася повінь книжок письменниць, що дотепер становлять добре читання. — Anna Jameson's *Winter Studies and Summer Rambles* (1836), Suzanna Moodie's *Roughing It In The Bush* (1852), і її сестра Catharine Parr Trail's *The Backwoods of Canada* (1836).

Згадуючи про письменниць Канади не можна переочити Nellie McClung. Її першу новелю *Sowing Seeds in Danny*, видано 1908 р. Це було веселе оповідання про сільську Канаду і, якщо воно не мало сили Lucy Maud Montgomery's *Anne of Green Gables* (виданого в сьому ж році), то його розпродано в 100,000 примірників у ЗСА й Канаді, даючи авторові прибуток $25,000.

МкКланґ — це важлива постать, не в розвитку канадського письменства, але в жіночому русі. Як суфражистка, вона вела сильну кампанію за правом голосувати і в її свідомості, релігія, стриманість щодо алькоголю і жіноча емансипація в'язалися безнадійно заплутані. Вона була одною з ключевих осіб у історичній кам-

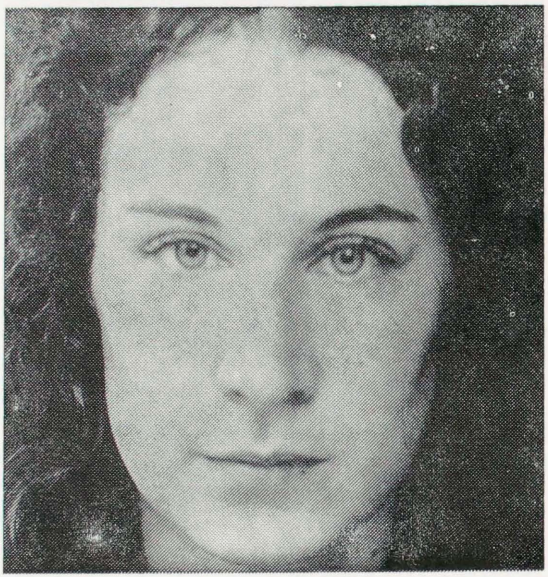

Маргарета Етвуд

панії, щоб визнано законно канадських жінок особами, привілей відмовлений їм у дефініції Брітансько-Північно Американського Акту. Вона й чотири інші жінки продовжували змагатися в Найвищому Суді Канади, який рішив у їхню некористь 1928 р. Жінки не є особи заявили найвищі судді в країні. Вони вели змагання в Таємній Раді в Лондоні, яка була остаточним апеляційним судом для канадців. Рада підтримала жінок 1929 р.; вони БУЛИ особи. Це була важлива перемога.

Великою письменницькою подією 1920-их років була поява **„Джальни"**, першої зі серій Мазо Де ля Роша про родину „Вайтоукс". Вона могла відбуватися в англійському домі за містом, з огляду на свій канадський зміст, але серії зробили Де ля Роша — і канадське письменство — знаними в цілому англомовному світі.

В половині 1940-их років, появилися дві важливі новелі, що стали книгами найкращими в продажі, навіть за сьогоднішніми стандартами. Gwethalyn Graham's *Earth and High Heaven* (1944) була студія антисемітизму в Монтреалі. Gabrielle Roy's *The Tin Flute* (1947) була передвісником нового роду уяви, міського спротиву, і була революційною у своєму часі в Кве-

беку. Вона була першою з її пів-тузину видатних новель з акцією в Квебеку та її рідній Манітобі.

Найбільше важлива письменниця між пізніми 1940-вими роками і розквітом, що почався в 1960-их роках була Етел Вілсон, письменниця народжена в Південній Африці, з Ванкуверу. Її новелі та короткі оповідання були замітні їхньою чутливістю і вправними нарисами характерів. Її новеля з 1954 р., ***Swamp Angel,*** була передвісником пізніших новель написаних жінками. Героїня, шукаючи свободи, залишає свою працю, чоловіка й Ванкувер, щоб знайти нове життя в внутрішній частині Брітанської Колюмбії.

Частина II

Поточний вплив письменниць у Канаді почався 1961 р., одною з тих малих подій, що мають значення лиш з погляду минулого. Це було опублікування непомітної новелі, ***This Side Jordan,*** невідомим автором, Марґаретою Лоренс, яка жила в Африці декілька років зі своїм чоловіком інженером. Новеля стосувалася наслідків у різних людей з причини зміни Ґани з колонії в націю.

Темою була незалежність і ми можемо тепер бачити, якщо йдеться про Канаду, то ця тема сиґналізувала інший рід незалежности — заяву письменниць, що їх треба вважати просто письменницями і годі дальше стосувати подвійне мірило. Лоренсе написала опісля том коротких оповідань, ***The Tomorrow-tamer*** з акцією теж у Африці. Потім, із ***The Stone Angel*** вона почала сягати назад до її спадщини Манітоби в серіях новель, що зробили її, як про це висловився, колишній Президент Університету Торонто Клод Біссел, важливішою канадською новелісткою 1960 рр. Дальше прийшла Марґарета Етвуд, перш як поет, а потім як новеліст і критик, та остаточно, це є рідкість у Канаді, автор як публічна постать; Еліс Мунро, використовуючи свої юнацькі спомини з малого місточка для мистецтва; Маріян Енджел, з її студіями канадського провінціялізму й багато інших з їхніми показними новелями або несподіваним розквітом після відносної непомітности. Між іншими є Силвія Фрейзер, Констанс Бересфорд-Гов, Ґвендолин МекІвен, Ейдел Вайзман, Адрієнн Кларксон, Шейла Ватсон, Одрей Томас, Джой Філдінґ, і в Квебеку, Енн Геберт та Моніка Боско.

Констанс Бересфорд-Гов є добрим прикладом письменника, який найшов свою пору й місце. Її перші чотири новелі притягнули малу увагу. Опісля, 1973 р., її п'яту новелю, **The Book of Eve** видано й вона стала відома. Її тема, це є багатозначне, було визволення; 65-літня героїня залишила свого чоловіка каліку, одержавши перший чек старечої пенсії, щоб побачити власне нове життя. Право фільмування новелі продано та перетворено її на драму, щоб її відіграти на Фестивалі в Стратфорді, Онтаріо.

В даному часі найбільш знаною й многосторонньою між провідними письменницями є Марґарета Етвуд. Досить дивно, що вона написала лиш дві новелі — ***The Edible Woman*** (1969) і ***Surfacing*** (1972). Але твір, яким Етвуд привернула найбільшу увагу, був ***Surfacing*** книга критичних розглядів, в якій вона шукала тем у канадській літературі. Вона була дуже особистого характеру, доказуючи сильно, що пануюча тема стосується переможця й жертви, з канадцями-жертвами, особливо колоніялізму — спершу брітанського, а тепер американського. Рецензент Торонтонської Ґлоб енд Мейл, Филліс Ґросскурт, назвала її найбільш важливою книгою, що появилася в цій країні.

Найбільш плідна у розумінні продукції між письменницями уявної літератури в англійській Канаді, є Марґарета Лоренс, з п'ятьма новелями, двома короткими збірниками оповідань, книгою подорожей про Африку і студією літератури Сомалі. З усіх сучасних письменниць, вона мабуть промовляє найбільш безпосередньо до жінок. Послідовною темою в її творах є тема про жінок, що намагається вижити з більшим або меншим успіхом. Героїні її новель намагаються звільняти себе й втікати від чогось — або тиранії чи старечого віку, як у ***The Stone Angel,*** домінуючої матері, як у ***A Jest of God,*** нудної рутини подружжя, як у ***The Fire-Dwellers,*** чи болючого минулого, як у ***The Diviners.***

Еліс Мунро, відзначила помітно ясно в двох збірниках коротких оповідань і у новелі, юнацьке життя дівчини в малому місті Онтаріо. Тут знову, темою є свобода — визволення від батьків і задушливого пристосування до суспільства малого міста. Її книги не є жіночим, у вузькому розумінні. Вони є про жінок — одна з них є ***Lives of Girls and Women*** — але їх проблеми стають загальними проблемами. В її недавній книзі, ***Something I've Been Meaning to Tell You,*** Мунро виходить поза мале місто з її вчасніших книг у ширший світ. Знову, жінки є осередніми постатями і вони часто є на ласці чоловіків.

Мунро є письменниця, що живе й працює

(Докінчення на стор. 33)

Тому, що хтось дбав...

Американський часопис „Нюз-Сан", який виходить у Вакіґен, Ілл., помістив досить обширну, на одну третю сторінки великого формату, статтю про українку Софію Фещенко-Чопівську та її родину, яка живе у м. Зайон, Ілл. (недалеко Чікаго).

Підставою до написання цієї статті було слово, що його пані Софія Фещенко виголосила під час церемонії офіційного вручення громадянства новим громадянам Америки.

Авторка статті Берніс Джост передає майже дослівно зміст промови пані Софії Чопівської, а опісля більше оповідає про неї та її родину. Походить вона з дому Марії і Константина Клепачівських, інтеліґентної патріотичної родини з Наддніпрянської України. Батько Софії Константин Клепачівський був директором фінансових ресурсів України за часів УНР. З України родина Клепачівських виїхала по першій світовій війні 1920 року, коли большевики окупували Україну.

Друга світова війна застала Софію в Австрії на студіях медицини у Вієні. Одружена за д-ром Юрієм Чопівським і в часі масового переселення воєнних втікачів родина, разом з батьками прибула до Америки 25 років тому.

Отже дозволимо собі помістити бодай частинно промову пані Софії Чопівської, бо такі виступи здобувають нам, українцям друзів, між іншими народами, яких нам так дуже потрібно в часах, коли наш народ в Україні змагається за свою державну незалежність.

Редакція

**
*

„Цих кілька слів я присвячую п-ву Юджін Ґрейс, молодшим з Чеснат Гил, Па. — родині, яка спрямовувала перші кроки, не розмовляючої в той час по англійськи, української родини іміґрантів у З'єдинених Стейтах Америки.

Я вдячна нашій посолці, дост. Аделіні Ґео Каріс (Hon. Adeline Geo Karis), що вона запросила мене промовляти до Вас сьогодні, в цей дуже важливий для Вас день, коли Ви стаєте громадянами ЗСА. Сьогодні також передодень, 25-річчя, коли наша родина приїхала до цієї благословенної країни. Я вітаю Вас нові громадяни З'єдинених Держав і з цілого серця ґратулюю Вам бо це є честь бути громадянином цієї могутньої країни, де рівні права примінюються до всіх громадян; країни, яка є наймогутніша і найбільш впливова в світі.

Ви є тільки мала групка між мільйонами людей, які бажали б бути такими щасливими, як Ви є сьогодні. Не для всіх у світі це щастя є доступне. Очі мільйонів людей дивляться на ЗСА і хотіли б брати участь у правах і привілеях нашого громадянства.

25 років тому мій батько стояв на помості військового транспортового корабля, тримаючи за руку свого 2½-річного внука. Дивлячись на захід... і як день пробуджувався вони побачили в мряці статую свободи.

— „Чому ти маєш сльози в очах дідусю? — спитався малий хлопчик. Це були сльози мужчини, який усвідомив собі, що він закінчив свою дорогу до обіцяної землі.

Ми зійшли з корабля до великої кімнати на пристані. Тут був стіл з іжею і усміхнена пані за ним.

— „Ходіть ближче" — сказала вона, беріть що хочете".

Спочатку ми не знали чому вона нам пропонувала цю їжу. Але вона була одна з тих пань, яка офірувала свій час, щоб нас привітати. Ми пройшли через мито, показуючи наші речі запаковані в мішках, а по перегляді кожному з нас дали по 2 доляри.

Ми все ще на пристані, о 5 год. по обіді готовимося поромом переїхати через Гудсонську річку. Тепер ми були між американцями, працюючими людьми, які їдуть додому після своєї денної праці. Нашу увагу звернуло те, що замість утомлених, брудних людей, ми побачили красивих жінок, гарно одягнених і великих пристійних мужчин в білих сорочках. Вони всі виглядали дуже репрезентативно.

25 років тому, лакей забрав нас до прекрасного невеликого дому для служби — але замок в порівнянні до кватир, які ми залишили.

Наша пані господиня привітала нас, ми входимо до помешкання з килимами, з новими ковдрами і простиралами на ліжках, комплетно урядженою кухнею, м'якою канапою і сріблом в столовій. Вона потурбувалася приготовити цей дім для нас сама, хоч вона є жінка мільйонера. Чому вона це зробила? Бож ми навіть не можемо подякувати їй в її мові. Вона зробила, бо вона дбала.

Я питаю себе, як я відплачу цим американцям, які так нами опікувалися? І 25 років пізніше я відплатила цій обіцяній землі, виховавши четверо дітей, яких відзначив Американський леґіон за їхнє надзвичайне поводження, як американських громадян.

В цих 25 років ті люди, які „дбали" відкрили двері для мого чоловіка бути рівним з американськими ґрадуантами лікарями. Відкрили двері моїм дітям до найкращих університетів у світі: Yale, Harvard, Princeton, Tulane. Чому? Бо вони оцінили здібности цих молодих людей.

Я б хотіла, щоб Ви пам'ятали мене і за 25 років спитали себе; „Чи я зробив свій вклад до цієї країни Свободи чесним способом". Доказіть, що Ви гідні цих прав і привілеїв, бо що Ви зробите доброго піде на поліпшення життя Ваших дітей і внуків".

Пані Софія Фещенко-Чопівська відома із своєї активности в жіночих українських і американських організаціях. Вона є членом міської ради м. Зейон, є членкинею СУА, а також цікавиться працею сестрицтва Українського Православного Собору Св. Володимира в Чікаґо.

К. І. Матейко

ГОЛОВНІ УБОРИ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК ДО ПОЧАТКУ XX СТ.

Серед компонентів одягу українських селян кінця XIX — початку XX ст. важливе місце посідають головні убори. У різноманітних формах та способах ношення вони зберегли багато давніх традицій, архаїчних рис та нашарувань різних епох.

Мета нашої статті — дати етнографічну характеристику деяких основних типів головних уборів і зачісок українських селян на основі музейних колекцій, польових досліджень та літературних джерел.

У зв'язку з тим, що головні убори певною мірою зумовлені зачісками, звернемо увагу і на цю сторону народного побуту, в якому простежується тонке розуміння краси, високе почуття поміркованості й такту.

Мініятюри старовинних рукописів засвідчують, що слов'янські дівчата носили розпущене волосся — проділ. Ця традиція довгі роки зберігалася і в побуті українських дівчат; пережитком цього можна вважати те, що на Поділлі на знак жалоби жінки носили розпущене волосся.

Для дівчат характерні здебільшого зачіски в одну або дві коси, зачіска в дрібненько плетені кіски („дрібниці") була поширена серед дівчат Поділля, Київщини та Полтавщини. Подільські дівчата заплітали волосся в багато попліток („дрібниці") і закладали на голові у вінок. Волинянки заплітали коси у чотири попліткн („батіжок"). На Слобожанщині робили начоси на висках („косиці", „косички"). На Житомирщині дівчата заплітали волосся у дві коси, кожна з яких плелася в чотири, шість, а навіть і вісім попліток.

У свята дівчата носили розпущене волосся, прикрашене живими або штучними квітами і стрічками. В деяких місцевостях Прикарпаття (Дидьова, Локоть, Лавочне) був поширений старовинний звичай подовжувати волосся штучними „косами" в червоної бавовняної волічки.

На Гуцульщині дівчата заплітали в косу нитку („шварку"), на яку нанизували мосяжні ґудзики. З метою прикріплення коси, її густо обплітали червоною вовною (попліткою"). Для збереження зачіски („упліт") дівчата прив'язували кінці кіс на тім'ї червоною стяжкою. Всю зачіску закосичували живими квітами. Щоб волосся над чолом добре трималося, його іноді намазували медом (с. Розтоки на Івано-Франківщині).

Варто відмітити, що на Гуцульщині був поширений звичай, за яким, доки старша сестра не вийшла заміж, молодшим не можна заплітатися у повний убір, а також подібно як і на Поліссі, Волині та Прикарпатті, тут побутувала традиція відтинання коси („рубати косу") при одруженні, появу якої Д. К. Зеленін відносить до часів уникання жінок іншого роду. Той, хто викрав дівчину, втинав її косу і вона залишалася у нього дружиною.

Лемкині сплітали волосся в одну косу, яку опускали на плечі. Кінець коси зав'язувався червоною шовковою стяжкою. На Закарпатті дівчата також сплітали волосся у коси („плетіни"), а вже на Прикарпатті заплітали в дві коси, при цьому голову пов'язували різнобарвною вовняною опояскою, і на потилиці звисали жмути червоної вовни („бовтиці"). Покутянки ж робили проділ на тім'ї і заплітали над вухами дві коси („критки"), які укладалися довкруг голови у вінок.

Головні убори дівчат суттєво різняться од жіночих. Першим притаманна велика різнородність і багатство кольорів, тоді, як заміжні жінки носили простий убір.

Характерна особливість дівочих головних уборів полягала у тому, що верх голови (ма-

ківка) завжди лишався відкритим. Звідси й форма вбрання мала вигляд вінкоподібної.

Головні убори дівчат відзначаються багатством локальних відмінностей щодо способу ношення. Вінки, наприклад, завжди були святковою прикрасою. Їх оздоблювали здебільшого волічковими уплітками, герданами зі скляних намистин, а обрядові — листками позолоченого барвінку тощо.

Відомості про дівочі зачіски і звичай прикрашати голову вінками з квітів знаходимо в літературі XVII ст., а також у мемуарах багатьох мандрівників, які побували на Україні. Цікаві спостереження про головні прикраси і убори дівчат подав П. Алеппський (середина XVII ст.) та інші.

Буковинські гуцулки носили вінки з стеклярусу і стяжок, штучних квітів і павинних пер („Карабулі"). На весілля одягали убір, зроблений з гальонів, герданів та стяжок, його накриття внизу над чолом було оздоблене круглими металевими бляшками, збоку квіти, а угорі прикріплялася китиця з трави („ковелю"). Святковим дівочим убором була „капелюшиня", головка якої шилася з житньої соломи. Плетінка виплетена з 5-ти стрічок. Начільна частина убору внизу підтята, а вгорі піднесена, гострокінчаста. Головка (крім чолової частини) нашита 6-ма герданами. На чоловій частині й денці прикріплялися квіти з фарбованих дерев'яних стружок та різноколірного паперу. Між герданами розміщували золотисті смужки. Над чоловою частиною затикали іноді пера („павуни").

Великою різноманітністю форм і оздоблень відзначалися весільні головні убори дівчат.

Були розповсюджені також плетені з червоної волічки упліти, гердани, трісульки, які сплітали у своєрідний шоломок. У центральних областях дівчата носили „набрівник" з шовкової тканини, кінці якого зав'язували над чолом. Волосся на тім'ї залишалося відкритим.

У свята дівчата прикрашали коси квітами або дрібними перами, які вмочували в розтоплений віск і наклеювали позліткою („шумихою"). Поверх них накладали різнокольорові шовкові стяжки, кінці яких опускали на плечі. На Східному Поділлі побутував обруч-кибалка, вирізаний з товстого паперу. Над самим чолом на кибалку накладали вузеньку стрічку з золотої парчі, а потім клали стрічки одна вище іншої так, щоб було видно пружок. Кибалку і коси прикрашали квітами з червоних, зелених, синіх і жовтих вузеньких стяжок. За вуха затикали пучки дрібненького барвінку, „качурині кучері" та павині пера, на плечах стелилися по двадцять довгих кінців різнокольорових стрічок. У коси вплітали кісники і квітчали їх червоними квітами та стрічками.

За народним звичаєм заміжнім жінкам не можна було ходити з відкритою головою — („світити волоссям"), бо це вважалося за велику ганьбу. Такий звичай є певно пережитком давнього звичаю закривати все обличчя. На Слобожанщині, наприклад, вважалося, що коли заміжня жінка вийде на вулицю з непокритою головою, то обов'язково буде неврожайний рік, або погине худоба. Простоволоса (без головного убору) жінка за іншими народними віруваннями мала чародійну силу, як от відьма або чарівниця. На Закарпатті існувало повір'я: якщо жінка без хустини вийде на вулицю, то в неї влучить грім, а залишити заміжню жінку без головного убору („опростоволосити") за старовинним народним звичаєм означало знеславити її заміжжя. Тому на стародавній Русі були навіть судові доходження-справи, бо скинути головний убір або розв'язати пояс жінці означало зганьбити її, нарушити подружжя. Коли чоловік хотів розлучитися з жінкою, то знімав із неї головний убір-покривало і тим самим назавжди розривав подружню спільність.

Перші відомості про головні убори заміжніх жінок зустрічаємо вже в староруському пам'ятнику XI ст. „Ізборнику Святослава", в якому згадується жіноча намітка. На знатних українських „паніях", змальованих у праці А. Ригельмана, знаходимо також характерну для головних уборів слов'ян намітку, або замість неї парчевий очіпок — „кораблик", що зберігся до початку XX ст. в центральних областях України. В описові майна Самойловича (кінець XVII ст.) згадується поряд з іншими тканинами кисея й серпанок, які вживалися для наміток жінками козацької старшини.

Зачіски заміжніх жінок помітно відрізнялися від дівочих. Перші заплітали волосся в коси і розділивши по половині, зав'язували в жгут, звивали в плоский клубок на потилиці і притримували очіпком. Така зачіска була характерна для лемкинь. Натомість бойкині заплітали волосся в дві коси, котрі продовжували „уплітами" з червоної вовни. У спущене на плечі волосся вкладали очіпок, зроблений з кольорової хустки, і тісно зав'язаний на дерев'яний обруч. Очіпок оздоблювали низкою великих приколок з блискучими золотистими головками.

Невід'ємною частиною головного убору заміжніх жінок були очіпки. Підкладки під очі-

пок мали різні назви: кибалка, гибалка, хомевка, обруч, кичка. Цей цікавий у генетичному пляні головний убір заміжніх жінок пішов певно від перев'язки, якою убирали волосся довкруги голови. Кибалку виготовляли із конопляного шнурка або скрученого шматка полотна чи іншого матеріялу. Її накладали на голову і закручували волосся, а потім це робили із очіпком, який пов'язувався хусткою.

Очіпки виготовляли з білої або кольорової ажурно в'язаної сітки, а збоку обшивали білим полотном (Західне Поділля) або червоним сукном (Прикарпаття). На потилиці очіпок стягувався шнурком. На Прикарпатті (Соколівський р-н) побутували очіпки у вигляді ажурно плетеної шапочки. Такий очіпок жінка надівала на весіллі і носила доки не ставала матір'ю. Поверх очіпка пов'язували хустку.

На півдні України жінки носили очіпки-каптури з круглим дном, що виготовлялися в Одесі. Широковживаними головними уборами були кораблики, як це зафіксовано в ілюстраціях до книги А. Ригельмана. У XVII ст. їх виготовляли з парчі, оксамиту, а відворот з хутра (Слобожанщина).

На Волині побутували сітчасті очіпки, які носили з переміткою. Каптурки за часом походження були значно пізніші. Їх виготовляли з кольорового ситцю або шовку з декоративним зубчатим виступом. Варто відмітити, що очіпок, який одягала молода на весіллі, мав бути символом щастя в новій сім'ї.

На Україні, як і в інших слов'ян, поширені були полотняні головні убори, про давність побутування яких дізнаємося із літописних згадок XI ст., а також із свідчень середньовічних арабських письменників тощо. На основі цих пам'яток можна твердити, що матеріялом для виготовлення уборів слов'янських жінок був шмат полотна, витканого з найтоншої пряжі, т. зв. убрус. Ця назва збереглася на Україні й досі. Він мав безліч назв: плат (Волинь, Західне Полісся), завивало (Полісся), серпанок (Південне Полісся), перемітка, рантух (Львівщина, Гуцульщина, Буковина), примітка (Івано-Франківщина), завійка (Прикарпаття), намітка (Подніпров'я), ручник (Буковина), рубок (Лемківщина). Незважаючи на локальні назви та відмінності у способі ношення, це був довгий шмат полотна (до 3-х метрів), вужчі краї якого прикрашалися тканим переборним орнаментом, що мав назву переміткові забори.

В Україні цей убір носили по-різному. Намітку пов'язували на зразок низького циліндра, інколи високого зрізаного конуса. Кінці намітки скріплювали на потилиці й опускали їх по плечах, інколи майже до самої землі (північна Волинь) або спереду вище колін. Намітку зав'язували півкругом над чолом (Покуття), плоско (Полісся), на Наддніпрянщині за старовинним звичаєм все полотнище перемітки обвивали щільно навколо голови й шиї і лише кінці звисали на плечах, або ж один кінець лишався на плечах, інший на грудях. На Буковині жінки укладали перемітку-ручник так, що її довге полотнище вільно стелилося на плечах. Все поле буковинських переміток було заповнене вузенькими і дрібновзорними смужками („баточками") або дрібними мотивами в розкидку, а на кінцях розташовувався комплекс поперечних узорних смуг. На Буковині не лише заміжні жінки, але й дівчата обкручували голову полотнищем-завійкою.

Молодиці і літні жінки-гуцулки покривали голову білим очіпком, накладаючи на нього вузький, але довгий завій — перемітку з домотканого полотна („рантух"). У деяких місцевостях Гуцульщини (Шешори Косівського р-ну) перемітку над чолом морщили. У Яворові на Гуцульщині поверх білої перемітки одягали ще червону квітчасту хустку.

Головним убором жінок Прикарпаття була завійка — шмат найтоншого полотна квадратної форми з узорнотканими кінцями по двох паралельних сторонах („півка", „завійка"). Завійку складали по діягоналі і зв'язували як хустку. На Львівщині (Яворів, Городок) і на Івано-Франківщині (Городенка) побутували узорноткані або вишивані „бавниці' („бабниці") — рудимент перемітки. Вона оздоблювалася бавницевим узором, що поєднував у собі кілька способів вишивання косичкою, зубцями, прутиком, стебнівкою та іншими. В колориті узорів переважав червоний колір. У дні посту або траурні дні жінки носили бавниці з узором чорного, синього й фіолетового кольорів.

У південних частинах Київщини та Чернігівщини намітка мала форму хустки з тканою червоною смужкою на краях.

Незважаючи на різний спосіб ношення намітки, традиційне її біле полотнище збереглося скрізь по Україні.

Перехідною формою головного убору від переміток до фабричних хусток був доморобний тканий матеріял з тонкої вовняної пряжі на лляній або бавовняній основі („старовіцькі хустки"). Вони побутували ще на початку XX ст. на Поліссі і Покутті. Хустки мали найширше

побутове застосування як у селі, так і в місті. Вони виготовлялися з різних матеріялів (доморобного лляного полотна, фабричних різнобарвних тканин тощо).

Полотняні хустки вишивали кольоровими, здебільшого червоними нитками геометричним і рослинним орнаментом. У геометричних композиціях переважали узори з елементами трикутників, прямокутників та ромбів. Рослинні форми орнаменту складалися з квіток („вінок") або гілочок („на корінь") — (Львівщина). Часто бережки хусток обрамлювала декоративна кайма, а середина заповнювалась розкидними мотивами (Волинь, Прикарпаття). Іноді на кінцях робили китиці з кольорової заполочі.

Особливе значення хустка мала у весільному обряді. Вишиваною хустиною молода перев'язувала своєму нареченому руку на знак згоди, їх дарували старостам, боярам, свахам.

Існують різні способи пов'язування хусток. Найбільш поширені з них — пов'язування хустки на потилиці (Гуцульщина), на підборідді (Поділля), над чолом, що характерно для східних областей України (Полтавщина). Крім цих основних способів були ще різні локальні особливості та варіянти з багатою народною термінологією (на „заушні", на „гладко", „по-молодицьки', „в калач" і т.п.). У північних районах Чернігівщини пов'язки' були високими, а вже на південь ставали нижчими. На Херсонщині, наприклад, хустка завязувалася дуже низько, навіть не закривала верхньої частини голови.

З викладеного можна констатувати, що з давніх часів головні убори відображали соціяльну приналежність і змінювалися відповідно до віку і сімейного становища.

З головними уборами пов'язані й певні поняття моралі та народної етики. Крім своєї утилітарної функції, вони відзначаються ще й високими художніми якостями, які за нашого часу можна деякою мірою використати при моделюванні сучасних головних уборів.

(„Народна творчість та етнографія")

Вшанував дружину за громадську працю

Тандер Бей, Онт.

Нам уже не раз доводилось поміщувати репортаж з імпрез, або товариської зустрічі, дня народин, де вшановано дану особу з якоїсь нагоди. А оце вперше довелось мені зустрінутись з таким гідним відзначенням, що його виявив чоловік своїй дружині. А все хтось мусить бути перший . . .

Під час мого побуту у Тандер Бей на ювілейнім бенкеті з нагоди 30-ліття відділу ім. Олени Пчілки, 23 березня ц.р. приступив до мене громадянин п. Василь Сурмай і вручив мені дар $30.00 на пресовий фонд журнала „Промінь".

„Моя дружина — говорив він — працює у цім жіночім товаристві 29 років і в пошані за її посвяту громаді і з нагоди цього ювілею я даю дар — по одному долярові за кожний рік її тут приналежности та вкладу її трудів".

Я була дещо зворушена таким вшануванням чоловіка своєї дружини, яка в той час, мабуть, і нічого про це не знала. А це справді дуже цінний і ніколи не забутній подарунок: на ціль рідного слова і журнала, якого передплатницею його дружина є.

Юзефа Сурмай

Що не кажім, а наші теперішні чоловіки інші — не дорікають жінкам за збори, за засідання, а вже зокрема за головство, як котрій приходиться прийняти провід.

Оцінюємо і дякуємо за подарунок.

Н. Когуська

Всеканадський Конкурс Української Писанки Головного Музею Союзу Українок Канади в Саскатуні

ПРАВИЛА:

1. УЧАСТЬ:
   Кожен, хто тільки зацікавлений в українськім писанковім мистецтві, може брати участь у конкурсі.
2. КОНКУРС ділиться на чотири категорії:
   а) Кляса для дітей до 16 років життя
   б) Кляса старшої молоді від 17 років вгору
   в) Кляса для старших — від 65 років вгору
   г) Загальна кляса — для творчої техніки в розміщенні мотивів і в крашенні писанки.
3. Старша кляса ділиться на дві категорії:
   А. Гуцульські і складні традиційні взори
   Б. Менш складні традиційні взори.
4. Писанки треба писати традиційними українськими взорами, вживаючи бджолиний віск, традиційне розміщення взору і традиційне крашення (питоме областям або селам в Україні).
5. Учасники можуть подати необмежену скількість писанок, у даній категорії. (Зазначіть, до якої категорії дана писанка належить).
6. Кожний контестант мусить сам писати писанку (писанки).
2. Кожна писанка мусить бути видута (вживайте голку, інше...).
8. Кожна писанка мусить бути написана в 1975 році.
9. Кожна писанка залишається власністю Головного Музею Союзу Українок Канади в Саскатуні, Саскачевані.
10. Писанки висилати на адресу:
    UKRAINIAN ARTS AND CRAFTS MUSEUM
    1240 Temperance Street
    Saskatoon, Sask., Canada S7N 0P1
    ДО ЧАСУ 1 СЕРПНЯ 1975
11. УВАГА — Для забезпечення писанок під час пересилки, треба їх пакувати у твердій пачці або блящанці, обвинувши кожну бавовною або м'яким папером.

НАГОРОДИ

Кляса для дітей

Перша нагорода — 20.00
Друга нагорода — 15.00
Третя нагорода — 10.00

Кляса для старших

Перша нагорода — 25.00
Друга нагорода — 15.00
Третя нагорода — 10.00

Кляса старших (65 років і вгору)

Перша нагорода — 15.00
Друга нагорода — 10.00
Третя нагорода — 5.00

Загальна кляса

Перша нагорода — 15.00
Друга нагорода — 10.00
Третя нагорода — 5.00

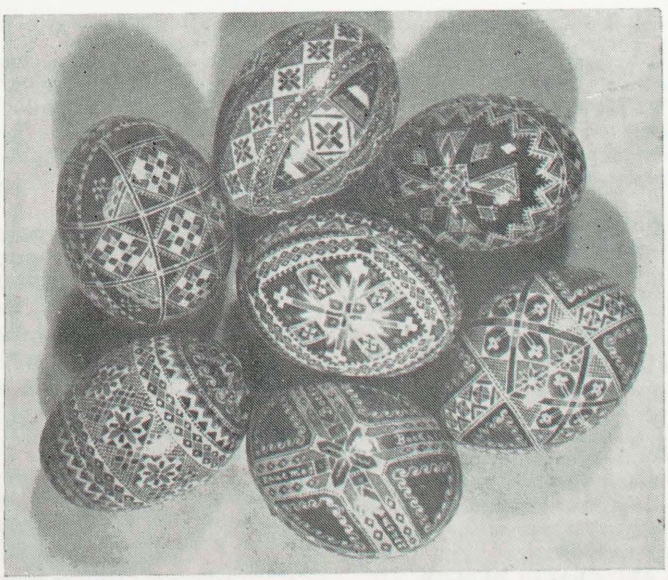

Пані Розина Драґан — писанки

Всеканадський Конкурс Української Вишивки Головного Музею Союзу Українок Канади в Саскатуні

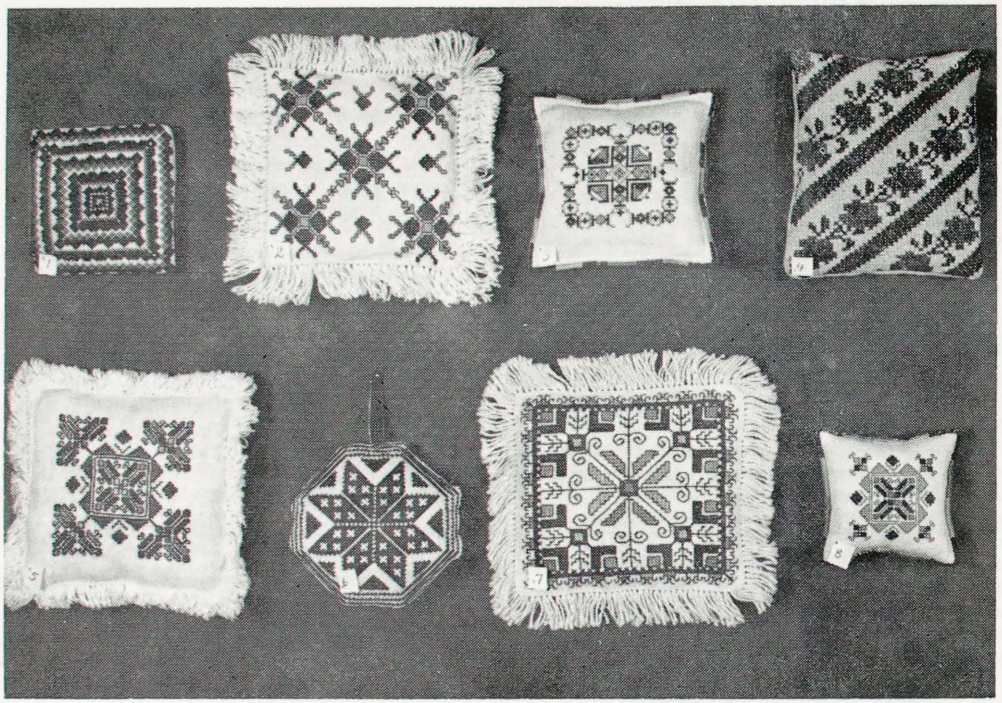

Подаємо кілька зразків подушечок прикрашених українськими вишивками

ПРАВИЛА:

ДО ЧАСУ 1 СЕРПНЯ 1975

1. УЧАСТЬ:
   Кожен, хто тільки зацікавлений українською вишивкою, може брати участь у конкурсі.
2. КОНКУРС ділиться на дві категорії:
   А — Хрестикові стіби
   Б — Яворівські стіби (яворівка)
3. Вишивка мусить бути виконана після числення ниток (без канви).
4. Вживати тільки традиційні українські взори.
5. Колір ниток — всі краски, що являються на традиційних взорах.
6. Грубші чи тонші нитки — підібрати до якости полотна.
7. Учасники можуть подати необмежену скількість речей, в даній категорії.
8. Учасник сам вибирає якість полотна на подушечки і книжкові закладки.
9. Величину викінченої вишивки вирішує учасник, однак, розмір книжкової закладки мусить бути не менш 6 x 1½ цалів, а подушечки, 4 x 4 цалів.
10. Книжкові закладки і подушечки мусять бути цілковито викінчені, а подушечки виповнені.
11. Всі вишивки висилати на адресу:
    UKRAINIAN ARTS AND CRAFTS MUSEUM
    1240 Temperance Street
    Saskatoon, Saskatchewan S7N 0P1
12. Всі надіслані подушечки і книжкові закладки залишаються власністю Головного Музею Союзу Українок Канади, Саскатун, Саскачеван.

НАГОРОДИ

Подушечки — Розділ А — Хрестикові стіби
(Pincushions)

1-ша нагорода — 25.00
2-га нагорода — 10.00
3 тя нагорода — 5.00

Розділ Б — Яворівка

1-ша нагорода — 25.00
2-га нагорода — 10.00
3 тя нагорода — 5.00

Книжкові закладки — Розділ А. — Хрестикові стіби
(Bookmarks)

1-ша нагорода — 20.00
2-га нагорода — 10.00
3 тя нагорода — 5.00

Розділ Б — Яворівка

1-ша нагорода — 20.00
2-га нагорода — 10.00
3 тя нагорода — 5.00

PROMIN

Vol. XVI. No. 6 ENGLISH SECTION JUNE, 1975

Some Thoughts on International Women's Year, in Canada and in Ukraine

There is a good deal of evidence of an awakening consciousness and concern about woman's place in a changed society.

Since the care of the family and children's development and environment is paramount to the enhancement of the woman in her role, matters relating to the family should be vital to all segments of the community concerned about women's status in the eyes of the world.

A Secretariat for International Women's Year has been set up to plan Canada's program to co-ordinate activities of government departments to mark the year. Canada's participation in IWY has been an action of stimulating and challenging opportunities for all concerned, to define and uphold the important role of women in all fields in this changing world.

Arrangements for seminars, meetings, workshops, and conferences have been encouraged, and active support and participation of women's groups have been welcome. Many projects have been undertaken to spread knowledge about health, food, child care, and practical economics — (budget, housing, household management). These projects make it possible for women to become competent and aware of their responsibilities, and thus leaders for others. By teaching how government works, they also help women to take part in the development of their own country. IT IS DEPLORABLE THAT SIMILAR OPPORTUNITIES ARE NOT AVAILABLE TO OUR SISTERS IN UKRAINE.

In the past year, organized women have been assisting in formulating a new and meaningful Immigration Policy for Canada. Women across Canada have been appealing to their Government

Halyna Melnyk, vice-president of the National Council of Women of Canada, is liason officer and chairman of the planning committee for the Council's Annual Conference to be held in Montreal, June 1st to 6th, 1975; and in charge of planning tours in Eastern Canada, for delegates who will be attending the International Council of Women's Triennial Conference in 1976, in Vancouver.

to establish a Human Rights Commission that will protect the integrity and dignity of the individual, and to introduce practical measures in order to insure that these ideals are kept before the people. Women have also indicated their concern in regard to Environment — human, cultural, and ecological.

WHAT ABOUT THE INTEGRITY AND DIGNITY OF THE INDIVIDUAL IN UKRAINE? AND THE HUMAN AND CULTURAL ENVIRONMENT? CAN WOMEN IN UKRAINE EVER HOPE TO VOICE THEIR OPINIONS AND BELIEFS ON THESE MATTERS WITHOUT BEING PERSECUTED?

Woman in Canada has always been a partner in the development of her community, but it is hoped that in this International Women's Year, public recognition will accord her many more opportunities to develop and enhance this role in civic and public life.

In Canada, women must be given the dignity of being considered true citizens so that

CORRECTION:

The editorial staff regrets an error made in our PROMIN issue No. 5, page 15. The author of the article "Easter" should have been *Savella Stechishin and not Fiona Pelech* as published. Our sincere apology to Savella Stechishin, the rightful author of the article.

their contribution into the societal structure will have equal weight with that of men. There is a need for women to hold elected and appointed positions, and to have the responsibility to be part of the decision making process. Women are needed more than ever before in the volunteer movement so that the needs of our society and community can be brought to light and can be acted upon. In Canada, women are concerned about equal status with men. IN UKRAINE, WOMEN AND MEN *ARE* EQUAL. NEITHER HAVE RIGHTS!

FEDERAL ADVISORY COUNCIL ON THE STATUS OF WOMEN

Qualified Canadian women, including our Helen Hnatyshyn, the past president of the National Council of Women of Canada, have been appointed to the Advisory Council. Propositions have been brought to the Government by this Council regarding the need for specific amendments in the Canadian Labour Code, the Canadian Pension Plan, the Citizenship Act, the Immigration Act, — equal employment, benefits, and opportunities etc., where inequalities and discrimination exist.

IF AN ADVISORY COUNCIL WOULD BE SET UP IN UKRAINE? IT WOULD ONLY SERVE AS A TRAP TO IMPRISON WOMEN WHO WOULD TRY TO DEFEND THEIR CONVICTIONS!

This year many Canadian Ukrainian women are being delegated to attend the Quintennial Sobor, (Church Council), to be held in Winnipeg, from July 1st to 6th; and to the SUS Biennial Conference (Ukrainian Self-Reliance League), scheduled for the month of August 20th to the 24th in Edmonton. Our Canadian Ukrainian women will participate in the National Council of Women's Annual Meeting to be held in Montreal, from June 1st to the 6th, and in the Triennial Conference of the International Council of Women, to be held in Vancouver 1976. Participation in the scheduled conferences will enable Canadian women to initiate thoughtful and constructive courses of action in their community for the betterment of life and a future in a rapidly changing world. Through these conferences they may raise a voice of concern to the Government of Canada regarding women and the appalling suppression they suffer in Ukraine.

It is hoped that one of the goals set by these conferences will be to increase our understanding and to recognize the problem of other people in our global community. This can be accomplished through awareness, study, and exchange of ideas. Concern and involvement are desperately needed if we are to understand our responsibilities to society in Canada and in Ukraine.

International Women's Year is a good year for UNITY OF PURPOSE.

DEDICATION TO HUMANITY

"Holy Spirit, Power Divine, Fill and nerve
this will of mine,
By Thee may I strongly live, Bravely bear,
and nobly strive."

This is the power which fills us with courage and strength, and enables us to go on in our crusade for a better world and for better living. May these words constitute our prayer every day, that all of us may be able to do unto others as we would that they should do unto us.

Halyna Melnyk

OKSANA POPOVYCH — FIRST WOMEN SENTENCED IN THE U.S.S.R. DURING INTERNATIONAL WOMEN'S YEAR

HELSINKI (SIS) — Information reaching here report trial in Ukraine of Oksana Popovych of Ivano-Frankivsk during February 1975, which resulted in a sentence to eight years in a labor camp and five years of exile. According to the sources, Oksana Popovych displayed exemplary conduct during the trial, pleaded not guilty to charges of "anti-Soviet agitation" and dissemination of Samvydav (Samizdat), and asked no consideration of the court.

The trial took place at the same time that Ukraine and the U.S.S.R., as well as other countries, were preparing for observance of International Women's Year declared by the United Nations. Immediately after the trial, just several days before March 8, the International Women's Day, she was moved from Ukraine to the Mordoian women — political prisoners.

Born in Ivano-Frankivsk in 1928, Oksana Popovych comes from the same family as the well known Ukrainian writer Les Martovych. She entered secondary school in 1944 in the town of Horodenka in Ukraine, after the return of Soviet rule. In that same year, the NKVD arrested her

and a school friend who was subsequently shot for participation in the Ukrainian freedom movement, while she was sentenced to ten years' imprisonment. As a result of the heavy physical labor imposed in the labor camps, she sustained serious injury, resulting in major disability. Upon returning to Ukraine in 1955, she was denied a residence permit for Ivano-Frankivsk and made to live some time with her now eighty-seven year old mother in a mud-hut. Only much later was she granted permission to live in Ivano-Frankivsk. During this time, she finished her secondary education and a two year course in German but was denied admission to university. Instead, she applied her full energies to the study of history, of which she is said to have excellent knowledge. But her physical condition continued to deteriorate forcing her to undergo an unsuccessful operation with a three-month hospital convalescence, only to find herself further incapacitated. She returned home completely disabled and depended on crutches. While awaiting a successive operation for her condition, she was arrested in November 1974 and charged with the "anti-Soviet agitation" and dissemination of Samvydav literature, that led to the reported trial.

According to the information received, her complicity in "anti-Soviet activity" was qualified by the KGB, evidencing her signature on a petition in the matter of Svyatoslav Karavansky in

Oksana Popovych

vian labor camps, where she is presently imprisoned near Barashevo, along with other Ukrain-

December of 1969 to the Head of the Presidium of the Supreme Soviet of the Ukrainian SSR, Lyashko, and to the Prosecutor of the Ukrainian SSR, Hlukh, as well as her acquaintance with certain persons who came out in defense of Valentyn Moroz. During the interrogation, the KGB were said to have been quite vicious, not allowing the needed operation to occur and denying her access to medical care.

Купувати під час продажу

Купувати під час „продажу" це є добрий спосіб щадити гроші. Багато канадських крамниць роздрібного продажу слідкує за традиційним пляном „продажу". Наприклад, авто 1975 р. коштуватиме менше восени як весною, а канадські домашні господині скажуть вам, що найкращий час купувати простирала є в січні під час „білих продажей". Пам'ятаймо про такий основний плян: січень: тканини, домашнє приладдя, пальта й домашнє полотно; лютий: пальта, зимовий одяг, меблі і речі для домашнього господарства; березень і квітень: автомобільне й машинове устаткування, зимовий одяг і „барбекю"; травень і червень: більші пристрої, забезпечуючі від бурі двері й вікна; липень: літній та спортивний одяг; серпень: спортивний одяг, городові меблі, хутра, необхідне шкільне приладдя; вересень: сьогорічні авта, шкільні речі; жовтень: іграшки, пристрої для домашнього господарства, різдв'яні дарунки; листопад: верхній одяг і різдв'яні дарунки; грудень: (після Різдва) одяг, різдвяні картки та пакувальний папір для дарунків.

(„К.С.")

Запрошуємо на золотий ювілей 50-ліття відділу ім. О. Кобилянської у Мічам, Саск.

В неділю 29 червня 1975 року відбудеться у Мічам, Саск. 50-літній ювілей відділу ім. Ольги Кобилянської в Мічам, Саск. Це є один з перших 7 відділів Союзу Українок Канади.

Запрошуємо всіх зацікавлених до участи в нашім золотім промадським ювілеї.

Зоня Марковська

ПОПРАВКА

У звіті пров. З'їзду в Саскатуні в ч. 5, на стор. 19 у складі управи друга заст. голови має бути **Беті** Залещук (надруковано Єлисавета).

ЗВІТ ПРОВІНЦІЙНОГО З'ЇЗДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ В АЛБЕРТІ 1974

ЕДМОНТОН

Провінційний З'їзд С.У.К. в Альберті відбувся 19 жовтня 1974 р. в залі парафії Св. Андрея в Едмонтоні. Перед відкриттям ранішної сесії відбулася реєстрація й познайомлення делегаток та гостей, при чашці кави. В годині 9:45 рано, пані Надія Боднар, голова Пров. Екз., офіційно відкрила сесію. Отець прот. Олександер Хом'як провів молитву і вшановано пам'ять покійних членок Союзу хвилиною мовчанки. Вітаючи з'їзд о. Хомяк передав привіт від Високопреосвященнішого Архиепископа Андрея і побажав багато успіхів.

На внесок пані Ольги Ганночко і пані Фіони Пелех попрошено до президії слідуючих пань: Стефанію Пауш, Дарію Янду-Мекмален, Катерину Міських, Софію Василишин, Лесю Івасюк, Вікторію Жуківську і панну Марусю Лазарович. На секретарок з'їзду предсідниця попросила пані Марію Самоїл і Наталку Мельничук. До резолюційної комісії ввійшли пані: Анна Звоздецька, К. Міських, Марія Сулима і С. Пауш. До номінаційної комісії ввійшли пані: Настуня Сенів, Йосифа Саламандик, Надія Гиманик, Фіона Тарновець, Василина Бойко, добр. Оля Філь і Олена Мельничук. Голова Н. Боднар щиро і тепло привітала всіх учасників з'їзду і закликала їх до повної участи у всіх нарадах. Також просила членкинь роздумати, в який спосіб можна заохотити молодих жінок до членства. Слідував привіт С. Пауш, голови крайової управи Союзу Українок Канади. Вона щиро привітала делегаток і гостей і попросила всю молодь — молодших і старших СУМКівців взяти повну участь в Краєвому З'їзді у наступному році. Пані Пауш сказала, що мусимо звернути найбільшу увагу на нашу молодь. На закінчення побажала всім відділам багато успіхів.

Отець Прот. Мирослав Крищук, парох парафії Св. Андрея привітав з'їзд і підкреслив, що молодь і діти бажають батьківської опіки. Слідував привіт і щирі бажання добрих успіхів у нарадах від В. Жуківської, голови відділу при парафії Св. Андрея в Едмонтоні. Отець О. Кравченко — Декан привітав з'їзд від Колегії Св. Андрея і сказа, що Богословський факультет виконує велику працю, бо вже понад 100 кандидатів покінчили теологічні курси в Колегії. Він підкреслив що матері мають найбільший вплив на своїх синів, щоб вони вступали на теологію і були кандидатами на священиків.

Предсідниця покликала А. Звоздецьку, голову Ради Української Школи на Західню Єпархію УГПЦ до привітального слова. Пані Звоздецька підкреслила вагу навчання рідної мови і дала признання відділам за опіку Рідних Шкіл у своїх околицях. Голова СУС д-р Стефан Яремчук привітав з'їзд і дав велике признання жіночій організації С.У.К. і просив їхньої помочі для більшої комунікації із СУМК-ом.

На внесок пані Єлисавети Прокіпчук і пані Анни Цибак, протокол з минулого з'їзду принято як був надрукований у „Промені". Слідували звіти головної управи і референток екзекутиви. Всі звіти були надруковані і роздані учасникам з'їзду. Голова, Н. Боднар прочитала детальний звіт праці. Фінансовий звіт касирки, пані Теклі Ткачик:

Загальний прихід за 1974 р.	$3,130.10
Загальний розхід за 1974 р.	$2,673.68

Ольга Мельничук, голова пров. екзекутиви Союзу Українок в Альберті

Остається в касі	$1,057.02

Був запит що до дотації на суму $5,000 від федерального уряду для музею, яка не була подана в загальний прихід. Була зроблена заввага, що треба було згадану суму втягнути до загального приходу, а тоді передати їх до Музейного Комітету. По дискусіях над звітами Ф. Тарновець від контрольної комісії внесла вотум довір'я уступаючій управі.

Пані Емма Верхомин референтка Музею подола свій обширний і детальний звіт. Під час дискусії Д. Янда-Мекмален подарувала $200.00 до музею на строї.

При реєстрації працювали пані: Ольга Мельничук і Т. Ткачик. Н. Мельничук представила слідуючих присутніх делегаток відділів: при Катедрі Св. Івана — Едмонтон: М. Вавринюк, В. Бойко, Г. Грекул і Д. Корпан; при парафії Св. Андрея — Едмонтон: Х. Саковська, О. Петеські і В. Жуківська; Лесі Українки — Едмонтон: К. Рожак і М. Шевчук; ім. Кн. Ольги — Едмонтон: М. Зинич і Н. Жмурко; Св. Ольги — Вегревил: О. Мельничук; ім. О. Басарабової — Торгилд: Ф. Гилс; ім. О. Кобилянської — Смокі Лейк: Л. Райт і М. Рацой; ім. О. Басарабової — Келгарі: М. Чернецька; Лесі Українки — Радвей: добр. О. Філь, Г. Литвин і Є. Широка; Евенсбург: М. Новицька. Пані Ф. Пелех представила делегаток новозаснованого відділу з Евенсбург

Пані Любка Ґреґорі представила доповідачку пані Н. Сідор, предсідницю Законодавчого Комітету Жіночих Прав у Льокальній Раді Жінок. У своїому слові вона прочитала ряд внесків і резолюцій щодо жіночих прав з проханням, щоб кожний відділ їх переслав до провінційного уряду.

На заклик О. Ганночко на організаційний фонд Союзу, слідуючі склали пожертви: **По $25.00:** Відділ ім. Лесі Українки при громаді Св. Ілії, Едмонтон; **по $20.00:** Відділ з Мирнам; **по $10.00:** Відділ ім. Кн. Ольги при громаді Св. Михаїла, Едмонтон; Відділ ім. Л. Українки в Радвей; Відділ ім. Св. Ольги, Вегревил; Відділ ім. О.

Басарабової, Торгилд; Відділ ім. О. Кобилянської, Смокі Лейк; М. Косташ, М. Шевчук, Д. Янда-Мекмален, М. Вавринюк, С. Пауш; **по $5.00:** Т. Куриш, А. Цибак, А. Звоздецька, Ґ. Нацюк, Н. Мельничук, А. Купченко А. Данилович, М. Гавриш, П. Каланча, І. Дженес, Г. Янішевська, Е. Верхомин, Н. Мисак, Л. Ґреґорі, О. Ганночко, С. Гриник, Н. Шемелюк, Т. Лазарович, Р. Скакун, М. Самоїл, Ф. Пелех, Н. Боднар, П. Саламандик, Н. Сенів, М. Сулима, Е. Прокіпчук, В. Бойко, М. Ґрекул, Н. Райчиба, Г. Ґрекул (всі з Едмонтону), Г. Шикора — Радвей; по **$4.00:** П. Канасевич, Едмонтон; **по $3.00:** Т. Ткачик, Ф. Тарновець, М. Зинич, Л. Івасюк, М. Василів (всі з Едмонтону); **по $2.00:** П. Сліпчук, С. Василишин, Едмонтон; Е. Дубелт — Мирнам.

Провінційна Екзекутива зарядила спільний обід у Авдиторії Св. Андрея. По обіді Е. Верхомин представила гостя-бесідницю панну Марусю Лазарович з Головного Музею в Саскатуні. М. Лазарович говорила на тему Музей в Саскатуні. Н. Сенів подякувала бесідниці за цікаву промову.

Тема пополудневої сесії була „Шкільництво". Перший звіт дала А. Звоздецька, просила всіх прибути на з'їзд РУШ, 25 жовтня в Авдиторії Св. Івана. Доповідачкою в п'ятницю буде Анна Чернявська під час вечері, а в суботу будуть промовляти прот. о. С. Кіцюк з Вінніпеґу і Архиєпископ Андрей. У своєму звіті А. Звоздецька повідомила, що РУШ отримав дотацію в сумі $6,000 від провінційного уряду Алберти, яка має бути зужита на культурні проєкти. По околицях відбулися курси писання писанок, вишивання і куховарства. Тепер ті околиці просять більш поширених курсів. На курсах української культури все має бути виконано правильно і пильно.

Слідував звіт Тараса Юзвишина від громади Св. Андрея, в якому він подав ширші інформації як подаватися до урядів по дотації. У громаді Св. Андрея гроші з дотації покрили кошти культурної програми танків, балету, мандолінової оркестри, хору і на шиття строїв.

Звіт Розалії, культурно-освітної референтки відділу Св. Івана, прочитала А. Мисак. Заплянована програму (воркшопс) для учителів. Вислано листи до кожного учителя в Едмонтоні, що відбуватимуть слідуючі культурні програми — писання писанок, українське Великодне печево, кераміка і вишивання. Така програма відбулася успішно і знову буде відбуватися в наступному році. РУШ допомогла у цій програмі, а „Карлінґ Фундація" дала малу дотацію.

Пані Ф. Пелех прочитала звіт панни Марії Фляк, голови українських кляс. Вона інформує, що в українських садочках у державних школах в 1974 році було задовільне число дітей, а на цей шкільний рік дещо менше число через ріжні причини. Цього року вже учать не лише садочки, але у декотрих школах участь першу клясу українською мовою. Є великий брак матерів на допомогу у перевозі дітей з дому до школи.

Слідувала дискусія над всіма звітами. З'їзд висловив подяку С. Василишин за її працю у приготовленні підручників „Дивись - Слухай - Говори" в 3 частинах. З'їзд висловив признання і подяку Євгенові Вавринюкові за приготовлення книжки „Пісні для дітей". Всі ці книжки були видані Радою Української Школи з Рідношкільної Фундації ім. В. Сарчука. Також висловлено подяку всім тим, котрі працюють у шкільництві і багатокультурних відділах. Добр. О. Філь з Радвей інформує, що о. Філь проводить курси релігії, історії та інших предметів, що відбуваються в Торгилд і Радвей.

У нових справах — О. Ганночко знов піднесла справу відбувати Провінційний З'їзд щодругого року, у ті роки коли нема Краєвого З'їзду. Після дискусії рішено далі відбувати пров. з'їзди щороку. С. Пауш оголосила що Ювілейний З'їзд С.У.К. і С.У.С. відбудуться разом.

Від номінаційної комісії Н. Сенів внесла листу кандидаток до Провінційної Управи на рік 1974 - 75. Внесок підтримала М. Солован. З'їзд прийняв новий склад екзекутиви оплесками. До управи увійшли:

Голова — Ольга Мельничук
Уступивша голова — Надія Боднар
1-ша заст. голови — Настуня Сенів
2-га заст. голови — Єлисавета Прокіпчук
3-тя заст. голови — Василина Бойко
Рекордова секретарка — Наталка Мельничук
Кореспонденційна секретарка — Марія Самоїл
Касирка — Йосифа Михайлишин.

Референтки: Музею й Мистецтва — Емма Верхомин, Молодших Відділів СУМК — Марія Прокопів, Освітньо-культурна — Фіона Пелех, Українське Шкільництво — Василина Бойко, Садочків — добр. Зеновія Туржанська, Журнала „Промінь" — Марія Гарасим, Видавничий Фонд Н. Кобринської — Любка Ґреґорі, Міжнародних справ — Надія Гиманик, Архівів — Марія Самоїл, Багатокультурности — Ольга Ганночко, Контрольна комісія — Ф. Тарновець, В. Понич, Й. Саламандик.

Окружні представниці: Смокі Лейк — М. Паламарик, Торгилд — О. Татарин, Ту Гилс — П. Мулька, Веґревил — О. Мельничук, Ендру — Р. Гуцуляк, Мирнам — М. Дубелт, Келґарі — М. Чернецька, Лойдмінстер — М. Іванець, Сіба Біч - Вайлдвуд — Д. Костюк, Евансбурґ — пані Свистун, Калмар — пані Стурко, Васетна — пані Лекодук, Радвей — М. Чорній.

На закриття з'їзду добр. М. Василів провела молитву.

Резолюції, які були прочитані і прийняті з'їздом на загальній сесії в неділю по полудні.

1. Цей з'їзд вітає появу другого підручника „Дивись - Слухай - Говори" авторки Софії Василишин, як допоміжний матеріял у навчанні української мови для батьків по домах і учителів у Рідних Школах. Рівнож вітаємо видання „Пісні для Дітей", працяя Євгена Вавринюка. Рада Української Школи, яка видала обі праці, сильно рекомендує, щоб ці видання були використані по всіх громадах, де проводиться навчання української мови і пісні.

2. Прослухавши інформативну доповідь панни Марусі Лазарович, про Музей Союзу Українок Канади, цей з'їзд закликає членок Союзу Українок Канади на місцях, посилити акцію збірки експонатів до філії Музею в Альберті і до цього важливого діла заохочувати нашу молодь СУМК, студентів при Інституті Св. Івана, та членів ТУС. Особливу увагу треба звернути на такі експонати як церковні речі, українські значки, стародруки, документи та знаряддя, що їх вживали наші піонери.

3. Рівноправність Жінки. В цій справі з'їзд прийняв резолюцію яку сформувала Льокальна Жіноча Рада в англійській мові, і яку вислано до The Institute of Law Research and Reform, University of Alberta під назвою "Matrimonial Property". Щоб жінка мала рівноправність

Золотий Ювілей Подружжя п-ва Теодора і Катерини Коропатницьких

В суботу, 2 листопада 1974 ., ввечері громадськість містечка Шіго й околиці урочисто вшанувала свого визначного співжителя і многогранного діяча, п. Теодора Коропатницького і його дружину Катерину, з нагоди їхнього золотого ювілею подружнього життя.

Це урочисте свято, здійснене заходами дочок і приятелів п-ва Коропатницьких, відслонило й оживило пожовклі листки півсторічної Шіговщини, в якій ювіляти золотими буквами записали свої імена. Як годиться, урочистість розпочалася вдячним молебнем в церкві св. Тройці в Шіго, в якому служив парох о. В. Кокорудз при співучасти дяка п. Дм. Куцого з Фовм Лейк і церковного хору, а також гостинною участю колишнього пароха, прот .Гр. Удода і його родини. Храм був вщерть заповнений вірними й приятелями ювілятів, які із своїм почотом (первісними дружками, але вже прибраними дружбами, бо первісні упокоїлися), із свічками в руках стали перед тетрапод, щоб скласти подяку Всемилостивому Господу Богу за Його ласку та провід у їхньому житті.

Господар свята, п. Т. Клевчук, попросивши о. пароха до молитви і представивиши гостей за почесним столом, подав короткий начерк життя ювілятів.

Після ювілейного бенкету відбулась багата програма цього родинного свята, на якім друзі і родина і представники організацій складали побажання ювілятам та вручили подарунки.

П-во коропатніцькі з нагоди свого ювілею склали ряд пожертв на громадські інституції, а між ними $15.00 на „Промінь".

Зам. ред.: Допис скорочено задля великого числа наспілих до журнала матеріялів.

Цих дві пані — зліва К. Павлишин а поруч неї Єлисавета Лин — з відділу Союзу Українок ім. Лесі Українки, в Кемлупс, Б. К. проводили показові лекції писання писанок перед Великоднем в однім з найбільших торговельних центрів Плаза у Кемлупс.

зі своїм чоловіком, як у маєтку так і взагалі, і щоб була признана урядом, що вона є співробітниця, вихователька родини, часто опускає свою кар'єру щоб спільно зі своїм мужем доглянути господарку-маєток. Тому їй належиться рівна половина всього придбаного майна грошевого і матеріяльного за час подружнього життя.

Марія Самоїл, Наталка Мельничук — секретарки З'їзду

Світлина родини п-ва Теодора і Катерини Коропатницьких у Шіго, Саск.

Відвідайте свою країну пізнайте її ще цього року!

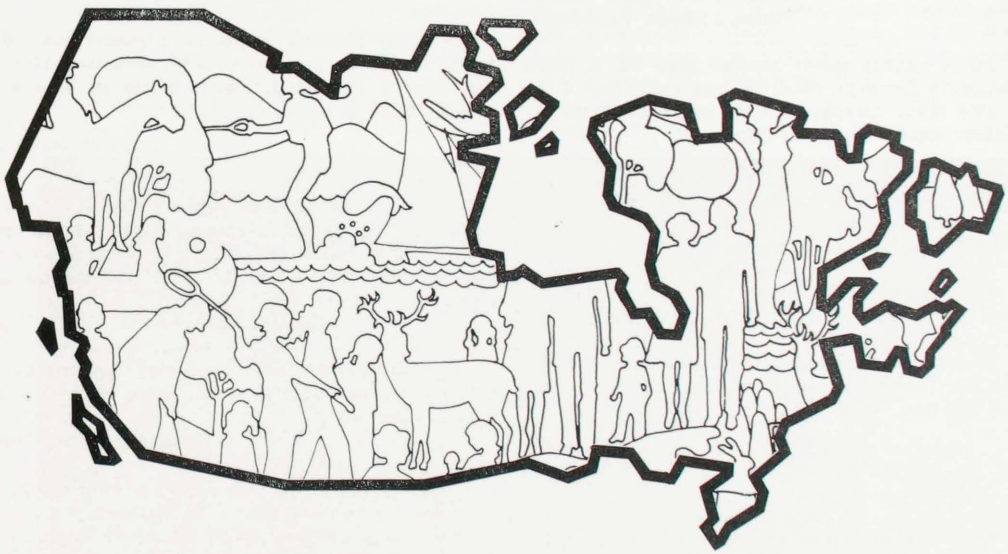

Ваша країна чекає, щоб ви познайомилися з нею. Спокійні озера і великі ріки, незаймані ліси й піднебесні гори, модерні міста, що віддзеркалюють вітальність зростаючої нації, тихі сумирні міста й села, де життя пливе не надто швидко. Вберіть у себе її культурні нашарування, її різні традиції, її історію! Де б ви не були, будете дома.

Вас привітають сердечні, приязні люди в кожному кутку нашої неозорої країни.

Подорожні агенції і бюра допоможуть вам накреслити плян вашої власної поїздки в невідоме, порадять, які куточки вашого краю варто побачити, де, близько чи далеко від вас, зупинитися. Запитайте, як найкраще й найдешевше подорожувати, якими турами чи плянованими згори мандрівками.

Canada

Канадський уряд,
Бюро туристики.

Office de tourisme
du Canada

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

Складаю нев'янучі вінки на могили моїх найдорожчих, які в ріжний час відійшли у вічність: незабутніх: дочки Орисі Ґайовської (Кудрик), мого мужа Григорія Кудрика, родичів, брата Якова, сестру Анну Сеньків та сестру Катерину Ковальчук, яка упокоїлась у Вінніпеґу 5 лютого 1975 року — в їх світлу пам'ять замість квітів складаю $20.00 на журнал „Промінь".

Текля Кудрик, Ватсон, Саск.

— — — — —

У четверті роковини смерти нашого дорогого сина і брата д-ра Романа Магуса, який відійшов з цього світу трагічною смертю 13 травня 1971 року, в його світлу пам'ять засилаємо $5.00 на журнал „Промінь".

Михайло і Стефанія Маґуси,
Галина і Зенон, Едмонтон

— — — — —

У світлу пам'ять нашої дорогої мами бл. п. Марії Пачковської у Етелберт, Манітоба, яка упокоїлась 4 березня 1950 року, кладемо китицю квітів на її могилу і засилаємо $20.00 на журнал „Промінь".

Спочивай з Богом наша люба незабутня мамо.

Дочки: Анна Юрій, Петрунька Коновальчук,
Савеля Никол, Розалія Грицай
і онука Ґиня Басараба

— — — — —

Складаємо нев'янучий вінок і засилаємо $5.00 на „Промінь" у пам'ять пок. Юлії Ґабриш, яка відійшла від нас 19 квітня 1970 року, а яка впродовж свого життя багато потрудилась для Союзу Українок Канади в Ґефорді, Саск. Тебе дорога мамо, бабуню і прабабуню ніколи не забудемо.

Твої діти, внуки і правнуки: Михайліна, Роман,
Богдан, Мирон, Дарлін, Роней і Донна Демянюк,
Савт Бирнабі, Б. К.

— — — — —

У світлу пам'ять дорогого мужа, батька і дідуся, бл. п. Франка Дяковського, який упокоївся 8 червня 1966 року складаю $10.00 на журнал „Промінь". Хай пам'ять про Покійного буде між нами вічною.

Теофіля Дяковська-Лиса, Ґримзбі, Онт.

— — — — —

У світлу пам'ять мого дорогого сина, бл. п. Василя Козія, який упокоївся 9 лютого 1973 року замість квітів складаю $5.00 на журнал „Промінь".

Мама Анна Козій, Айтуна, Саск.

— — — — —

Складаю нев'янучий вінок на свіжу могилу моєї дорогої бабуні, бл. п. Анастасії Федак з Бюкенан, Саск. яка упокоїлась 5 квітня 1975 року, в її світлу пам'ять висилаю $20.00 на журнал „Промінь".

Унук Орест Талпаш з родиною,
Едмонтон

— — — — —

У дев'яту річницю мого незабутнього дорогого мужа Стефана Білинського, який упокоївся 3 червня 1966 року складаю нев'янучий вінок з найкращих квітів і в його світлу пам'ять засилаю $5.00 на журнал „Промінь".

Засмучена дружина Анастасія Білинська,
Брентфорд

У другі роковини смерти мого улюбленого мужа, а нашого батька, бл. п. Василя Ґояна, який відійшов у вічність 9 червня 1973 року, в його світлу пам'ять складаємо нев'янучий вінок і засилаємо $10.00 на журнал „Промінь". Спи спокійно наш дорогий і ніколи незазутній мужу і батьку. Вічна Тобі пам'ять!

Дружина Кароля — Норт Бетлфорд, Саск.
син Роман Ґоян — Реджайна

— — — — —

.....У світлу пам'ять мого дорогого мужа бл. п. Корнила Андріящука, який упокоївся 1 червня 1961 року. Той день був для нас дуже сумний, бо ми загубили мужа, тата і дідуся. На нев'янучий вінок у пам'ять покійного складаю $5.00 на журнал „Промінь".

Дружина Марія, дочка Орися Софія,
зять Михайло й онука, Ту Гилс, Алта.

— — — — —

У першу річницю смерти мого незабутнього брата, бл. п. Михайла Грицишина, який упокоївся 11 травня 1974 року у Монтреалі, замість квітів на його могилу складаю $5.00 на журнал „Промінь".

Одинока сестра Михаліна Нєма

— — — — —

У десяту річницю моїх дорогих дітей — дочку Марію і зятя Буряків, які упокоїлись 5 днів одно за другим у Вінніпегу 24 травня 1965 року в їх світлу пам'ять складаю китицю квітів і засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Любляча мати Тетяна Тучак, Торонто

— — — — —

У світлу пам'ять моєї улюбленої і ніколи незабутньої донечки Віри замість китиці квітів складаю $4.00 на журнал „Промінь".

Меланія Буряник, Торонто

— — — — —

У світлу пам'ять нашим дорогим: мамі бл. п. Анастасії Ілюк з Сондавн, Ман., яка відійшла у вічність 18 лютого 1975 р. і братові бл. п. Теодорові Ілюк, Сондавн, Ман., який упокоївся 28 березня 1975 р., складаємо на нев'янучий вінок $25.00 на журнал „Промінь".

Доця і Петро Гуменюк, Вінніпеґ

— — — — —

Складаємо нев'янучі вінки в пам'ять наших дорогих родичів: батька — Прокопа Куриліва, який упокоївся 2 січня 1939 року й у десяту річницю смерти мами — Анни Курилів Прейснер, яка упокоїлась 26 січня 1965 року, в їх світлу пам'ять засилаємо $10.00 на журнал „Промінь".

Дочки: Катерина Гринчук — Ст. Кетеринс,
Марія Вівчар — Гамільтон, Анастасія Перожак — Брентфорд, Онт.

Манітобська Управа Союзу Українок Канади висловлює глибоке співчуття представниці Союзу на Східню Манітобу Марії Ілюк з приводу смерти її мужа бл. п. Теодора Ілюка — в його пам'ять складає $10.00 на журнал „Промінь".

За Манітобську Управу С.У.К.
Марія Мандзюк, голова Д-ка Галина Слюзар, рек. секр.

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

З діяльности Провінційної Екзекутиви Союзу Українок в Манітобі

Діяльність Провінційної Екзекутиви Союзу Українок Канади в Манітобі, 1974 року, яку очолює пані Марія Мандзюк, розгорталась активно впродовж цілого року. Співпраця управи, референток та окружних представниць увінчалась певними успіхами.

Зараз після відбутого Провінційного семінаря в листопаді 1973 р., управа негайно розглянула можливості відвідати прихильних нашій організації місцевостей, де покищо немає відділу. Голова, пані М. Мандзюк і секретарка, пані Д. Черевик, разом з членами провінційної управи ТУС виїхали на околицю до Поплар Парк з промовами, підготовляючи організаційний грунт на заснування майбутніх самостійницьких відділів.

Дня 1 грудня 1973 р. відбувались піврічні збори провінційної Жіночої Ради на Манітобу, де голова, пані Мандзюк, репрезентувала нашу екзекутиву. Ці збори є важливі для нашого загалу, бо на них присвячується багато часу на дискутування різних поважних резолюцій, які є важливі для нас, як членів канадійського суспільства.

На запрошення відділу ім. Л. Українки при Катедральній громаді Пресвятої Тройці в Вінніпегу, перша заступниця голови, добр. Юстина Лучак, дружина голови Консисторії УГПЦ в Канаді, виголосила доповідь на Святі Членства.

В місяці березні відбулось прийняття в честь уступаючої голови провінційної управи, пані Марії Білоус при поважнім числі членок з міста Вінніпегу і Трансконі. Виявляючи признання і шану за необмежену і віддану організаційну і громадську працю, заслуженої гості пані М. Білоус було вручено доживотне членство в Манітобській Жіночій Раді.

В червні, голова, пані Мандзюк, виїхала в полудневу частину Манітоби, де відвідала поодиноких членок Союзу в містечках, Вайта і Толстой в справах організаційних.

Серед літа улаштовано чайне прий-

МАНІТОБСЬКА ПРОВІНЦІЙНА ЕКЗЕКУТИВА

Сидять зліва: А. Павлик, голова комітету філії музею; О. Завісляк, референтка молодшого СУМК; добр. Г. Кіцюк, 2-га заступниця голови; добр. Ю. Лучак, 1-ша заступниця голови; М. Мандзюк, голова Екзекутиви; Д. Черевик, кореспонденційна секретарка; С. Керелюк, касирка; добр. Г. Слюзар, рекордова секретарка і касирка музею.

Стоять, — перший ряд зліва: М. Нижник, референтка шкільництва; Д. Українець, членка комітету музею; Г. Бабій, представниця відділу СУК при Катедрі; Г. Онуфрійчук, членка комітету музею; Д. Гаврисишин, кореспонденційна секретарка комітету музею; М. Юрків, референтка стипендій; А. Сарчук, референтка архіву, рекордова секр. комітету музею.

Стоять, — другий ряд зліва: В. Савчук, представниця відділу СУК в Трансконі; Д. Бабинчук, членка контрольної комісії; А. Гудима, голова відділу СУК в Трансконі; С. Бейзик, голова відділу С.У.К. при Катедрі і заступниця голови комітету музею; Е. Зучкан, референтка горожанства; С. Зітон, представниця до Ман. Пров. Жіночої Ради; Е. Білич, референтка „Променя".

Немає на знимці: М. Білоус, уступившої голови Екзекутиви; М. Кушнірик, голови відділу С.У.К. при Соборі; В. Горяк, членки комітету музею; Д. Тарновецької та Ф. Смук, членок контрольної комісії.

няття на подвір'ю прот. і добр Лучаків, де членкині провінційної управи гостили членкинь Союзу на прихильників. Прийняття увінчалось дуже добрим успіхом.

При закінченню Літніх Курсів Колегії Св. Андрея, в місяці серпні, провінційна екзекутива почерез свою стипендійну референтку, пані П. Ігнаш, вручила дві нагороди учням, які відзначились в українознавстві, а саме: Олена Дін з ЗСА і Давид Лисак з Соррей, Б. К. Додаткову стипендію виплачено за найкраще опрацьовану тезу в славістиці при Манітобському університеті. Цю нагороду одержала панна Наталя Кривуляк з Вінніпегу.

Відбулось два окружних з'їзди, один у Давфині, а другий у Роза. Зацікавлення і репрезентація в обох з'їздах була вдоволяюча.

В днях 11—14 жовтня відбувся 11 Конгрес Українців Канади в місті Вінніпегу. Голова пров. управи С.У.К. пані Мандзюк була офіційною делегаткою. Членки пров. управи брали участь у засіданнях Конгресу Комітету Українок Канади і такі наші членкині пров. управи ввійшли до складу Крайової Управи КУК на наступну каденцію: добр. Галина Кіцюк — 4-та заступниця голови, пані Ольга Завісляк — касирка, пані Єлисавета Білич — членка контрольної комісії і пані Марія Кушнірик, як дорадниця.

Дня 27 жовтня відділ СУК ім. Лесі Українки в Давфині обходив 45 річницю свого існування. На прохання відділу, заст. голови пров. управи, пані Ю. Лучак, брала участь у святі, де й виголосила промову з нагоди святочного дня.

Згідно з рішенням манітобського провінційного з'їзду С.У.К. в 1972 р., щоб відбувати виборчі провінційні з'їзди лише раз у два роки, а саме тоді, коли крайова управа С.У.К. не відбуває своїх загальних з'їздів, а в наступнім році відбути лишень пров. семінар, це виявилось практичним і вдоволяючим. Цим способом продовжується організаційна праця постійним, безперервним способом через два роки, оминаючи щорічні виборчі заходи і труднощі, а тимбільше присвячується корисний час для ширшого розвитку організаційної діяльности.

Є. Білич

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ВЕРНОН, Б. К.

У неділю 2 березня 1975 р. заходом відділу ім. Св. Ольги відбулась святочна академія в честь Лесі Українки. Після Служби Божої о. Н. К. Мороз відправив панахиду і запросив всіх присутніх на обід до церковної залі, що його приготовили членкині жіночого товариства.

Святочну програму відкрила голова пані С. Князь і керувала програмою. Першими виступили діти Недільної школи і відспівали „Отче Наш" під управою пані Д. Чайковської. Вступне слово сказала пані Ю. Наконечна. Рецитація — Перший вірш Лесі — пані С. Винничук, пісня — „Нині день святий" — діти. Танець „Чумак" — Д. Шумей, акордеонове сольо — „Кого я люблю" — Кароля Драбюк, танець — Козачок Подільський — Даруся Голобоф і Никола Капіцький, деклямація „Тішся дитино" — Карин Бабюк. Реферат виголосила пані А. Кецкало, пісня — „Сховалося сонце" — діти, танець — Козачок — Карин Бабюк, Даруся Голобоф, Даруся Шапка , і Дебі Страйкер, деклямація — „Давня весна" — Даруся Голобоф, танець гопак — Карин Бабюкі Дебі Страйкер, рецитація — „Вечірна година" — Лінда Бідулка, танець-герць — Никола Капіцький і Джийсин Голобоф, дует — „Тихо над річкою", „Ой весно, весно" — пані Е. Ярмій і пані Д. Чайковська. Пані Чайковська керувала співами, пан Чайковський танками.

Кінцеве слово сказав о. Н. К. Мороз, склав щиру подяку тим, що брали участь у концерті, зарядові відділу і всім тим, що прибули на концерт, о. Мороз також представив нашу сумківку Лінду Бідулку, як вийшла королевою у Вернон на 1975 рік. (Силвер Стар Квін).

Свято закінчено „Ще не вмерла Україна".

З нагоди цього свята висилаємо $15.00 на „Промінь".

А. Кецкало, рек. секр.

ВІДВІДИНИ ВІДДІЛУ СВ. АННИ В СКАРБОРО

В неділю 23 березня 1975 р. відвідали відділ Св. Анни у Вест Гил (Скарборо) членки крайової і провінційної урпав. Ці відвідини відбулися після Богослуження, та перекусці що її подали членкині.

Голова пані Е. Павлик покликала до головного стола і представила слідуючих пані: С. Степанюк, культ.-освітню реф. пров. екз. на Східню Канаду, О. Куць, 2 заст. голови Пров. екз. на Східню Канаду, д-р Г. Янішевську, заст. голови Союзу Українок Канади, К. Сакалюк, почесну членку С.У.К., Т. Бевш-Копил, бувшу голову пров. екз. на Східню Канаду, д-р З. Плітас, бувшу голову жіночого КУК в Торонто, В. Шевчук, заст. голови відділу Св. Кн. Ольги в Торонто. Потім щиро привітала всіх приявних і попросила о. М. Критюка до молитви.

Голова пані Павлик в своєму вступному слові пояснила ціль і мету цього зібрання: Яке завдання при церкві тих членок, що не бажають належати до світської організації Союзу Українок Канади.

По цім д-р Янішевська виголосила цінну доповідь яка міститься на інших сторінках „Променя".

Далі слідували привіти пань: Куць від пров. екз. і відділу Барвінок з Ошави, панни Шевчук від відділу Св. Кн. Ольги з Торонто, д-р Плітас і К. Сакалюк від активних довголітних членок С.У.К.

По привітах, під керівництвом пані Степанюк були запити і відповіді на організаційні і церковні теми. В дискусіях брали участь: д-р Борис Ярий, пані Кукурудза, пані Сакалюк, пані Павлик, пані Козурко, д-р Плітас, пані Степанюк, П. Бабенко, пані Бевш-Копил, панна Шевчук, пані Куць і пані Бабенко. Дискусії відбувалися в приємній атмосфері і закінчилися позитивними рішеннями.

Голова пані Павлик подякувала пані Степанюк за переведення дискусій і гостям за відвідини відділу.

Молоденька Катруся Лесик гарно відограла дві пісні на фортепіяно.

По цім голова пані Павлик покликала о. Критюка до слова. Отець Критюк подякував д-р Янішевський за доповідь і пані Павлик за її старання цих відвідин і всім членкам, чоловікам і присутнім гостям. Сказав, що всі висловлені думки є корисними для нашої праці і що ми будемо продовжувати працю на розвиток нашої громади і будемо старатись реалізувати працю з молоддю.

Далі пані Павлик покликала до слова п. Петра Мудрого, голову церковної громади, який прихильно висловився про жіноцтво і запрошував на відвідини знову.

На закінчення відспіваймо „Достойно".

Юіля Никіфорук, секр. зібрання

ВШАНУВАЛИ ПАНІ Г. ПЕРЕПЕЛЮК

У день Благовіщення 7 квітня ц. р. гурток приятелів пані Гафії Перепелюк улаштували їй милу несподіванку — завітали до дому п-ва Перепелюків, щоб скласти побажання господині дому з нагоди дня уродин.

Панство Василь і Гафія Перепелюки є широко відомі громадяни, відомі жертводавці багатьох громадських установ та інституцій. Їх дім тепер у Давфині завжди широко відчинений для приїжджих гостей, для приятелів. Кожну громадську справу вони позитивно зустрічають й є загально шановані серед своїх і чужих.

Наш гурток приятелів пані Гафії Перепелюк провів дуже приємний час на милій гостині. Пані Перепелюк, ім'яниниця є завжди весела по своїй вдачі.

З нагоди цих відвідин пані Перепелюк склала подяку за зроблену їй честь і пожертвувала $25.00 на журнал „Промінь", якого вона читає від початку його першого числа і сама його не раз рекомендувала для інших. При прощанні гості відспівали іменинниці „На многі. літа" та побажали всякого добра, радости з дітей і внуків та надалі втішатися пошаною серед приятелів і громадянства, на яке вони собі заслужили.

Сусідка Анна Клапоущак

ВШАНОВАНО ПАМ'ЯТЬ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ГАМІЛЬТОН, ОНТАРІО

Дня 24 лютого 1975 р. відділ ім. Лесі Українки при великому числі своїх членок, знову щиро й гідно віддав пошану нашій незабутній поетесі Лесі Українці.

Святочну програму відкрила голова відділу пані Євгенія Гребенюк, покликавши о. митрата В. Федака до молитви. Відтак у своїм вступнім слові, шановно голова з'ясувала ціль роковин, які ми обходимо кожного року, закликаючи, що ми повинні пригадувати собі невмирущі слова поетеси, які повинні нас кріпити на дусі, та бути ясним дороговказом на майбутнє.

Дальшою програмою проводила пані Варвара Логин, покликуючи учасниць програми. З великим чуттям були прочитані вірші й доповідь слідуючими членками.

„Хвилина розпачу" — вірш — прочитала пані Леся Поплавська. „Давня весна" — вірш — прочитала пані Анна Білоус. „Пропам'тні місця поетеси на Волині" — прочитала пані Марія Пасіка. „Слово, чому ти не твердая криця" — вірш — прочитала пані Наталя Бол.

В своїм кінцевім слові добродійка Параскевія Федак, подякувала щиро всім тим, що брали участь у програмі і збагатили це річне наше свято. Вона звернула особливу увагу на велику силу духа нашої найбільшої поетки, що хоч в неї здоров'я було дуже слабеньке, і що вона багато страждала, то натомість вона є велетнем у своїх вічно живучих творах, які закликають нас до дальшої боротьби й остаточної перемоги над ворогом нашої Батьківщини.

Опісля відбулася приємна гостина, як це буває також рік річно, весь дохід із Свята Лесі Українки в сумі $54.95 призначено на наш дорогий журнал „Промінь".

Анна Белов, реф.

З НАГОДИ ДНЯ УРОДИН

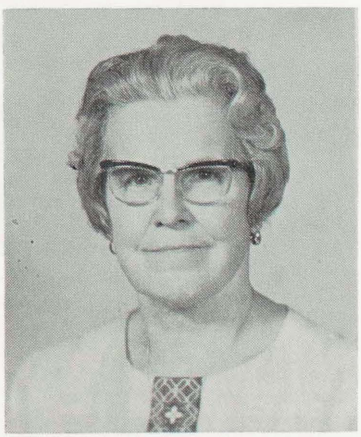

Катерина Валентин

В неділю 16 лютого, 1975 р. в залі Собору Св. Софії в Монтреалі родина, приятелі і членкині Союзу Українок Канади відділ „Доньки України", влаштували несподіванку для пані Катерини Валентин з нагоди відзначення 70-ліття з дня народження.

Пані К. Валентин є довголітня працьовита і щедра членкиня відділу „Доньки України" і також працює в церковнім комітеті при відділі.

Обдарував її Бог двома дочками, що ними є пані Ольга Міхалків і пані Софія Рід, і внуками — Христиною і Михасем Міхалків і Клифтон Рід.

Після молебня за здоров'я ювілятки всі гості зійшли до Соборової залі, де при вході до залі привітали пані Валентин її діти і внуки. Внучка Христина обдарувала бабуню гарним корсажем. Отець І. Куташ перевів молитву і всі засіли до смачного обіду. Пані Стефанія Кульба, голова відділу „Доньки України" і господиня ювілею привітала ювілятку. Пані Оля Міхалків, дочка склала дуже гарний привіт мамі від родини, а внуки обдарували бабуню гарним подарунком.

Пані М. Текела склала привіт від відділу „Доньки України". Пані А. Прокопюк склала привіт і вручила подарунок від присутніх. Дуже гарний писемний привіт від пані Зеновії Гоменок, яка є поважно хвора в лікарні прочитала господиня ювілею пані С. Кульба. Змістовний привіт склав о. І. Куташ, настоятель Собору Св. Софії, та побажав пані К. Валентин ще довгого і веселого життя в рідним огнищу і громаді.

Після всіх привітів пані К. Валентин щиро подякувала всім за милу несподіванку, і з нагоди цього ювілею склала $15.00 на прес. фонд „Променя".

Паням А. Прокопюк, Н. Романишин і В. Капріян, які зайнялися ювілеєм належиться велика подяка і паням Т. Дребот і Н. Гереба за їхню поміч.

На прощання ще раз побажали ювілятці многих літ, кріпкого здоров'я та багато радісних днів.

Присутня

ЖІНОЧЕ СВЯТО
В ГРІМЗБІ

Кожного року в місяці лютім жіноче товариство ім. Княгині Ольги відділ Союзу Українок Канади святкує роковини Лесі Українки получені з святом Визначних Жінок і Героїнь знаних і невідомих.

Цього року дня 23 лютого в неділю о год. 2.00 по полудні почалось свято вступним словом Теофілі Лисої, яка у своїм слові пригадала присутнім про боротьбу нашого народу за його визволення і що неодна жінка життя своє віддала на жертівник нашої Батьківщини.

Леся Українка кликала: „Вставай, хто живий, в кого думка повстала, година для праці настала!"... За її

покликом ставали тоді може одиниці, а ті одиниці кликали інших.

Не було б Лесі Українки не мали б ми Ольги Басараб, Віри Бабенко і сотки інших, які життя своє віддавали і віддають для великої Ідеї.

І ми хоч скромними своїми силами віддаємо глибокий поклін і шану їм за їхню велику любов.

Постанням з місць і однохвилинною мовчанкою присутні вшанували визначних жінок-героїнь.

Реферат про Лесю Українку прочитала п. Марія Нечай, а про Ольгу Басараб п. М. Бурак.

Членки Товариства відспівали дві пісні „Горе ж моє, горе" і „Чи знаєш ти?" в супроводі п. Дарусі Дяковської при піяно, за що її від нас щире спасибі. Пані П. Бойчук прочитала про Олену Телігу, а добр. А. Міненко про Ольгу Кобилянську.

Всі реферати були дуже цікаво і старанно приготовані і присутні їх з великою увагою вислухали. Пані Василечко проказала вірш Лесі Українки „Мій шлях", а на закінчення всі відспівали „Де згода в родині".

Відтак господині подали каву і солодке.

Після кави продовжувалась гуторка, згадувалось про 20-ті роки, замордовання Ольги Басараб і інше.

О. Т. Міненко говорив на тему теперішніх подій у українського життя тут в Канаді так і в Україні.

І так щороку наш відділ згадує тих, що працювали і життя своє віддали за краще завтра нашого народу.

З цього свята висилаємо $15.00 на прес. фонд журнала „Промінь".

Т. Д. Л.

З ДІЯЛЬНОСТИ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ У ВІННІПЕҐУ

У неділю 16 лютого 1975 року в авдиторії Катедри Пресв. Тройці, заходами КУК відбувся Річний Чай. Імпрезу відкрила пані Я. Яременко, привітавши всіх присутніх гостей та представила голову Крайової Управи КУК пані Я. Іванчук і попросила її до слова.

Пані Іванчук виголосила змістовну доповідь про українську жінку, а при цьому підкреслила, що рік 1975 проголошений Об'єднаними Націями Роком Жінки. По доповіді пані Я. Іванчук відкрила Річний Чай, засвітивши свічки на головному столі.

Нагороджені подушки — зліва: пані М. Мандзюк, Е. Гавалешка, Маркович, О. Романів і М. Левицької. Три подушки відзначені: пань М. Журавської, Г. Погайдак і Е. Ґембарської.

Організаторки Річного чаю — зліва: пані С. Залозецька, О. Стебницька, Я. Яременко, Г. Онуфрійчук, С. Береза, М. Левицька, М. Качор, Я. Паламарчук і А. Росс.

У дальшій програмі перший раз у Вінніпезі відбувся конкурсовий показ вишиваних подушок з різних областей України та признання нагород за найкращі вишиті подушки.

Конкурс уплянувала й провела голова Культурно-Освітнього Комітету пані С. Залозецька. Загалом було виставлено понад 150 подушок. Відкриваючи конкурсову виставку подушок, пані С. Залозецька представила склад жюрі: Пані А. Павлик — голова, І. Зельська, І. Качор, О. Романів і І. Заяць — членкині. Жюрі видаючи осуд про найкраще вишиті подушки, брали до уваги слідуюче: український орнамент, спосіб вишивання, добір кольорів, розміщення взору і технічне загальне виконання. Першу нагороду призначено пані М. Мандзюк, за подушку вишиту хрестиковим взором, 2 нагороду одержала пані Е. Гавалешка, за подшуку вишиту низинковим взором, 3 нагороду признано пані Маркевич, за подушку вишиту яворівським взором, 4 нагороду призначено пані О. Романів, за подушку вишиту гладдю і вирізуванням, а 5 нагороду одержала пані М. Левицька за подшуку виконану коленням і гладдю. Подушки вирізнені: пані М. Журовської за подушку крестиковим вишиттям, пані Г. Погайдак, за подушку яворівським вишиттям і

пані А. Ґембарської за подушку низинковим вишиттям.

Нагороди уфундували: Союз Українок Канади — перша нагорода „Альбом буковинських взорів", Комітет Українок Канади — 2 нагорода „Писанки" ОЖ ЛВУ — 3 нагорода різьблені коралі, ОУК Вінніпег і Ст. Боніфас — 4 нагорода українська ваза, Ліґа Українських Католицьких Жінок — 5 нагорода: тарілка з українським орнаментом.

У дальшій програмі пані А. Павлик — голова Музею Союзу Українок Канади, що приміщується при катедрі Пресв. Тройці виголосила дуже цікаву доповідь, в якій сказала, що вишивка з сільської ноші, з народньої сорочки перенеслася до модерного дому й модерного вбрання та майже в кожній родині є вона прикрасою одежі й хати. На цій виставці присутні мали нагоду оглянути велику кількість подушок, вишитих різними взорами й стібами з різних земель України. Такі подушки дійсно можуть бути прикрасою, якщо вони не тільки мають загальний мистецький вигляд, але й правдиво виражають характер народнього взору.

Завдячуючи пані С. Залозецькій та конвінірці пані Я. Паламарчук і співконвініркам А. Анонійчук, А. Дудар і М. Качор та всім організатором Річний Чай і Виставка Вишиваних Подушок пройшли з великим моральним і матеріялним успіхом.

Галина Онуфрійчук, прес. реф.

РЕДФІЛД - РІШАРД, САСК.

В неділю 16 березня в Народнім Домі імени Богдана Хмельницького на „Домініон" відбулася програма для вшанування пам'яти Тараса Шевченка.

Пані Оля Никіфорук інструкторка Сумківців дала вступне слово по якім всі відспівали „Заповіт".

Слідували деклямації найменших Сумківців „Учітеся брати мої" — Іванна Котик, Клинт Котик, Іванка Дмитрук, Трейсі Дмитрук і Наталка Дмитрук. Слідувала дитяча пісня „Батьку Тарасе".

Потім була деклямація Каролі Дмитрук. Слідувала загальна пісня „Кокошка".

Замість реферату було читання дітей „Як Тарас Шевченко був малий" і також „Як українці жили в часі Т. Шевченка". Брали участь Веверлей Никіфорук, Лерей Никіфорук, Михась Никіфорук і Одарка Плюта.

Петруся Никіфорук читала про гетьмана Івана Сірка а Соня Никіфорук про Богдана Хмельницького.

Слідувала загальна пісня „Реве та стогне". Поеми Шевченка читали в двох мовах. Олеся Ковальська поанглійськи а О. Никіфорук по українськи.

Василь Никіфорук віддеклямував — „Мені тринадцятий минав", а Маруся Ковальська — „Минають дні". По цім була загальна пісня „Думи мої".

Отець Зузак сказав кінцеве слово. Він подякував дітям, що так гарно виступали і подякував громаді, що заохочують дітей підтримувати такі імпрези. Також подякував пані Д. Никіфорук, яка приготовила концерт, а пані А. Дмитрук, що перепровадила програму.

Всі присутні відспівали „Ще не вмерла Україна".

Збірка дала $26.50, які висилаєм на „Промінь".

Марія Котик

25-ий ЮВІЛЕЙ ПОДРУЖЖЯ П-ВА ПАВЛА Й АННИ МАЛИШІВ
Вернон, Б. К.

П-во Павло і Анна Малиші святкували свій срібний ювілей подружжя в присутности своїх рідних і приятелів в числі 250 осіб в суботу 25 січня 1975 року. Ювілейне прийняття відбулось в Ліджон Гол вечерою а по цім забавою з танцями.

Перед вечерою в місцевій церкві парох о. Н. Мороз відслужив Молебень за здоров'я ювілят, які 25 років тому у цій самій церкві брали шлюб. Після молебня ювілятів у церкві вітали п-во Е. Шульгіни з Твей, Саск. (пані Шульгин сестра ювілятки) і п-во Михайло і Анна Дударі з Брендону, Ман.

Після молебня в залі, за головним столом на почеснім місці засіли ювілята й їх 5 дітей: Люба, учителька з Ванкуверу, Славко, Дебора, Денис і Андрея. Господарем вечора був п. Петро Баєр з Ендербай, давній приятель ювілята і дружка Джой Мекій з Сікамос і дружба Борден Ханасик, який підніс тост до ювілят. Привіти ювілятам складали з нагоди їх родинного свята п. Іван Малиш, старший брат ювілята і пані Ліна Кучер, тітка ювілятки. Дочка Люба вітала родичів від дітей.

Після вечері відбулась забава з танцями, а опісля коло півночі уродинний торт було вручено старшій дочці Любі, яка народилась в день перших роковин подружжя.

Павло Малиш ціле своє життя жив у Верноні, тут він і народився. Його дружина Анна з дому Данилюк народилась у Єлов Крік, Саск. а від часу одруження живе у Вернон. Обидвоє ювіляти є членами місцевої громади Української Греко-Православної Церкви, в якій п. Павло Малиш є дяком і диригентом хору.

Від родини ювіляти одержали в подарунок з нагоди свого ювілею комплет срібної посуди, а від приятелів столову з українськими взорами посуду.

З нагоди свого ювілею п-во Малиші склали $25.00 на пресовий фонд журнала „Промінь".

Гість

НОВИЙ ВІДДІЛ НА ЖУРНАЛ „ПРОМІНЬ"
КЕЛОВНА, Б. К.

Наш молодий відділ ім. Савелі Стечишин при церковній громаді в Келовна, Б. К. улаштував сходини, які відбулися 13 березня о годині 7-мій вечора.

На цих сходинах ми, членкині, обговорили деяку біжучу працю у товаристві, а також прочитали обіжника від централі Союзу Українок Канади. По цім пані приготовили і подали чай.

Згідно з рекомендацією Централі, що м. березень присвячений журналові „Промінь" ми провели збірку на журнал, з чого прийшло $15.00, була одна особиста пожертва $5.00, придбано дві нових передплатниці

— $12.00, а $6.00 за одну поновлену передплату — разом $38.00.

Марія Митран, рефер.

***

Редакція „Променя" вітає новий відділ Союзу Українок Канади, його членство і бажає найкращих успіхів.

Ред.

БЛ. П. ҐЕОРҐІЙ ҐОРЯК
Вінніпеґ, Ман.

В четвер 13 лютого 1975 року в лікарні Ст. Боніфас упокоївся в Бозі Ґеоргій Ґоряк, муж Вікторії Ґоряк з 219 Клайд Ровд у Вінніпегу.

Ґеоргій народився 19 березня 1893 року в селі Васловівці, повіт Чернівці, Західня Україна. До Канади приїхав 1908 року 15-літнім хлопцем. Приїхав до міста Вінніпегу і в короткім часі дістав роботу у фармера коло містечка Ніпава в Манітобі. Там він працював пару років. Мав він і інші роботи. Відтак поїхав до міста Принс Руперт, де працював довший час. По якімсь часі вернувся до Вінніпегу та набув своє власне підприємство. В кілька років по цім одружився з вдовою Вікторією Кристанович, дочкою Левонтія та Василки Тарновецьких з Інсінґер, Саск. Вікторія мала одну дочку і два сини з попереднього подружжя.

Ґеоргій був доброї і тихої вдачі. Він був довший час членом Української Греко-Православної Церкви Св. Михаїла, а відтак став членом Катедри Пресв. Тройці. Також був членом Братства Св. Михаїла. Був він і в церковнім Заряді та в Заряді Братства Св. Михаїла. Ґеоргій був жертвенний і давав на різні народні цілі.

Тіло покійного лежало в похоронним Заведені Кропо. Панахида була відслужена в неділю 16 лютого о год. 9 вечора. Похорон відбувся в понеділок 17 лютого о год. 10 рано в похороннім Заведені. Чин панахиди і похоронну відправу довершив о. Н. Равлюк. По відправі тіло покійного відпровадили на цвинтар Ґлен Іден. Домовину несли: Николай Кравчук, Степан Малинчук, Іван Смолінський, Семіон Палагнюк, Іван Мороз, Луй Калита.

По похороні відбувся поминальний обід, яким зайнялися родина і приятелі. По обіді о. Равлюк провів молитву, а син Вікторії подякував отцеві Равлюкові за відправу похорону, дякові Школьному, тим, що несли домовину покійного, родині, що приїхала з дальших місцевостей, та всім тим, що прибули на похорон, щоб віддати покійному останню прислугу.

Ґеоргій Ґоряк залишив у смутку свою дружину Вікторію, одну дочку Розу Ленґ у Мілвокі, Воск., Злучених Державах Америки, одну пасербицю Елси Медвій у Вінніпегу, два пасерби — Ґеоргія Кристановича у Ванкувері і Василя Крістей у Вінніпегу, одного братанка у Ванкувері й одну братанку у Чиливек, Б. К., сім унуків і чотири правнуки, первих братів і сестер в Україні. Брат Михайло упокоївся в 1971 році в Чиливек, Б. К.

У пам'ять свого мужа бл. п. Ґеоргія дружина Вікторія склала на прес. фонд журнала „Промінь" $13.00.

Покійному Вічная пам'ять!

Учасник похорону

БЛ. П. НИКОЛАЙ КУДЛА
Келовна, Б. К.

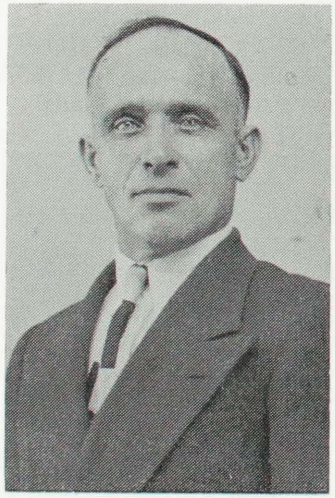

У п'ятницю 29 листопада 1974 р. упокоївся по довгій і тяжкій недузі у місцевім шпиталі бл. п. Николай Кудла.

Народився Николай 8 березня 1895 року в м. Юзипілі, повіт Станиславів у родині Юстина і Катерини Кудлів у Зах. Україні. До Канади приїхав 1927 року до м. Брендону у Манітобі. Там працював на ріжних роботах до 1937 року. Тоді переїхав до Келовна в Б. К. і з часом став будівничим.

Коли у Келовна заснувалася Українська Православна громада Свв. Петра і Павла то Николай був першим з її основателів. 1958 року почали будувати залю при церкві і там Николай був провідним будівничим. Ця заля служила нам який час за церкву і Богослуження там відбувались раз на місяць. Відбувались тут інші культурні імпрези, але без танців і випивання. Николай радів тим. Був він лагідної вдачі, щирий для кожної доброї справи, любив Бога і свою рідну церкву, а давав жертви на церкву по своїй можності, бо не був багатим і здоров'я мав делікатне. До Келовни прибували добрі наші люди і ставали членами тож і збудували прекрасну Українську Греко Православну Церкву, якою Николай дуже радів, все був вдячний управі громади, що вона так дбала.

Похоронні відправи — 2 грудня вечером о. Мороз відслужив панахиду у церкві Свв. Петра і Павла при великій участи людей, а на другий день у тій же самій церкві о. Мороз відправив похоронну Службу Божу. Співав церковний хор під проводом Ізидора Ворончука разом з місцевим дяком Павлом Бойчуком.

Залишив пок. Николай у глибокому смутку дружину Єлисавету, сина Івана і дочку Катерину у Західній Україні.

Спи тихим сном, дорогий мій мужу, хай Милосердний Господь оселить душу твою в оселях Своїх, а канадійська земля хай буде тобі легкою, бо ти її любив як і свою рідну.

Замість квітів на любу могилу складаю $25.00 на журнал „Промінь".

Єлисавтеа Кудла, дружина

ЖМУТ КВІТІВ НА МОГИЛУ МУЖА ГРИГОРІЯ РОМАНА
ГЕМИЛТОН, ОНТ.

16 лютого 1975 року сповнився один рік, дорогий мужу Григорію, як ти залишив мене, дітей і внуків у глибокому смутку, і, дарма, що я чекаю, не приходиш до мене. Тужу за тобою і, здається, що все сумує разом зо мною: і хата сумна, і квіти, що ми садили разом, не такі пишні своєю красою на весні і літом, як були. Ти відійшов і спочиваєш у спокою, а я ходжу самотня і в Бога молю ласки святої для тебе.

Сьогодні, в річницю смерти, твій улюблений Свято - Володимирський Собор — Христовий Виноградник, кличе нас: — „Прийдіть і помоліть-

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

РЕДФІЛД - РИЧАРД САСК.
ВІДДІЛ ІМ. Л. УКРАЇНКИ

Річні збори відділу ім. Л. Українки відбулися 9 грудня 1974 року. Предсідницею зборів була Євгенія Никіфорук, а секретарювала Марія Котик.

Голова Анна Дмитрук здала звіт з цілорічної діяльности відділу та висловила подяку і признання членкам за їх щиру працю та кооперацію в товаристві. Слідували звіти членів управи і різних комітетів.

Фінансовий звіт здала касирка — Олена Плюта. З року 1973 осталось — $1,142.06, прибутки у 1974 році — $1,437.99, видатки — $1,131.29, в касі осталось — $1,448.76.

Ми сповнили бюджет до Централі Союзу та склали пожертви на такі цілі: місцеву церкву — $500.00, Інститут П. Могили $100.00, Музейний Фонд — $50.00 та переводили збірку на „Червоний Хрест" та на досліди рака.

Впродовж року відділ відбув 5 місячних зборів і одно засідання. Членки влаштували Різдвяну забаву з дітьми, мали День Подяки з обідом — видали храмовий обід та вечерю з танцями. Мали випродаж печива і писанок перед Великоднем.

По змозі учать дітей в Рідній школі та наша культурно-освітня реф. пані О. Никіфорук постійно працює з сумківцями. Щоби заохотити дітей до українознавства наш відділ річно вручає грошеву стипендію для льокальних студентів від 9 до 12 кляси. Членки ходили колядувати, та виконували різні обов'язку при церкві та Народному Домі.

Заряд відділу на 1975 рік: голова — Стефанія Никіфорук, 1 заст. голови — О. Ковальська, 2 заст. голови — Е. Никифорук, касирка — Олеся Плюта, рекордова секр. — Олена Плюта, кор. секр. — Марія Котик, культурно-освітня реф. — О. Никифорук, реф. архіву — Настя Іванчук.

О. Ковальчук, кор. секр.

ОВКБОРН, МАН.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори нашого відділу відбулися в середу 6 листопада 1974 в Українськім Народнім Домі. Членкинь присутніх було 15. Збори відкрила голова пані Ґеня Матієшин. Предсідницею зборів була Анна Друль, а секретаркою Магда Маційовська. Голова та уряднищі звітували з цілорічної діяльности відділу. Впродовж року відбулось 8 місячних зборів, 3 засідань, на яких були читані обіжники з Централі Союзо Українок Канади, листи та обговорено проєкти праці на цілий рік, одні сходини на яких читали реферат на Свято Державности.

Багато праці поклали членкині в цім році. Спільно з громадою брали участь в Різдвяній коляді, відвідали Дім для старших у Сейді Лейку з колядою і подарунком. Відвідували хворих і засилали картки з побажаннями. Приготовили Йорданську Святу Вечерю і Спільне Свячене. На день храму нашої громади приготовили обід. Дали перекуску на День Подяки і помагали з пікніком у Січі коло озера. Приготовили „сморгесборд", спільну вечерю при Українськім Народнім Домі.

Влаштували Весняний чай і продаж печива та ручних робіт. Дали нагороду двом студентам — Петрусеві Маційовському і Миколі Старенькому, які покінчили студії в місцевій державній школі.

Товариство дало поміч на трьох похоронах перекускою, і подали перекуску на двох акційних випродажах. Помагали сумківцям відсвяткувати роковини Тараса Шевченка, День Матері, Листопадове свято. Приготовляли їжу для сумківців під час їх релігійної науки, і приміщували молодь з Давфину і Вінніпегу у своїх домах. З нагоди приїзду добр. Вікторії Симчич, наш відділ улаштував прийняття. Добр. Симчич дала нам доповідь на тему: „Чому діти забувають свою матірну мову". При тій нагоді ми відсвяткували свято Лесі Українки, участь брали сумківці і членки відділу. Це була дуже мила зустріч у добр. Симчич, багато членкинь не бачило її понад 36 років.

Товариство жертвувало $3.00.00 на церкву, $5.00 на Стипендійний фонд, $10.00 на організаційний фонд, $20.00 на поміч Українській школі, яка відбувається щосуботи.

Фінансовий звіт: з 1973 року осталось в касі — $954.76, приходи в 1974 — $652.32, розходи — $1,017.73, осталось в касі $588.35.

Заряд відділу на 1974 рік — голова — Ґеня Матієшин, заступниця голови — Марія Бородій, секретарка — Анна Баклащук, фінансова секр. — Магда Міційовська, касирка — Анна Друль. Господині — Марія Мануляк, Текля Цітульська, Василька Слонь. Комітет хворих — Марія Бородій, Мілька Антонович, Ірина Франко і Євгенія Польова. Контрольна комісія — Катерина Швалюк, Розалія Савіцька, Корнелька Зюбрак.

Анна Боклащук, секр.

ся за спокій душі відійшовшого у вічність: мужа, дідуся, тата, тестя і приятеля — члена Соборної громади, брата у Христі.

Замерехтіли огники свічок в Соборі...

Понад 100 людей прийшло, щоб взяти участь у молитвах панахиди за спокій душі спочилоло у Бозі, яку відправляв о. митр. прот. Василь Федак. Співав хор собору — диригент Б. Радиш, Тяжко на душі. Котяться краплисті сльози, але коли гляну на дітей, на внуків, на велике число приятелів, які моляться разом, стає легше на серці. Це твоя заслуга на цім світі, любий мій Григорію. Ти намагався любити кожного, а це дало добрі плоди. Твоє ім'я гордо несе Свято-Володимирський Собор у майбутність. Ти заснув вічним сном, але пам'ять про тебе не загине.

Вона живе в серцях дітей, внуків і приятелів.

Поминальний обід. Керівник обіду — М. Лаврик. Митроф. о. прот. Василь Федак провів молитву, хор собору (дир. Б. Радиш) проспівав „Отче Наш"... Понад 130 людей було на обіді. Гарно, як одна мила родина з глибоким співчуттям до мене і до дітей і внуків та в поклоні до відійшовшого у вічність бл. п. Григорія Романа проводили поминальний обід. Виступали з словом на обіді: о. митр. прот. В. Федак, М. Лаврик, голова членського комітету Петро Слюсарчук та Е. Криворучко — заст. голови громади, пан Панів, голова орг. СУК — пані Гребенюк, диригент хору Б. Радиш.

На бажання присутніх зібрано на нев'янучий вінок в пошані до бл. п. Григорія 104 дол. і 35 центів. Гроші зібрали: Андрій Дибко, п. Клим і п-ні Гребенюк. Гроші розділено: на Свято-Володимирський Собор — 29.35 дол., на „Вісник" — 25 дол., на „Український Голос" — 25 дол. і на журнал „Промінь" — 25 дол.

Явдокія Роман, діти і внуки

ЛОНДОН, ОНТ.
ВІДДІЛ ІМ. КН. ОЛЬГИ

Річні збори відділу відбулися 23 грудня 1974 року під предсідництвом пані В. Новицької й секретарки О. Кошарної. По молитві, переведеній о. М. Дебринок, вшановано мовчанкою померших членок відділу. Зі звітів уступаючої управи, пані Г. Володченко як голови й її урядниць треба відмітити слідуюче: Відбуто 4 збори, 9 засідань, всі традиційні врядження в громаді, як запусти, Йорданську Святвечерю з участю українського студентства, проводи, місійну вечерю, обіди, вишивані вечорниці, трапезу в 40 день упокоєння добр. Катерини Дебрин, осінний базар; закуплено до церкви 2 хоругви, 4 лямпади, та деяку посуду до кухні.

В культурній ділянці, як щороку, жіноцтво брало участь у всіх проявах культ.-освітнього життя в громаді й поза нею в співпраці з іншими, як у хорі, недільної і української школи, бібліотеках, національних імпрезах, фестивалі етнічних груп, та зі всім українським жіноцтвом вряджено свято Л. Українки. Для „Променя" допильновано старі передплати й придбано одну нову передплатницю. Від усп. опіки відвідувано хворих по шпиталях, та висилано квіти; переведено грошеву збірку на осиротілих по нашій членкині дітей. Сестрицтво дбало про чистоту й порядок у церкві, закуп квітів для плащаниці; від церк. хору закуплено занавісу на Райські двері, та штучну ялинку для церкви.

Фінанси: Прихід — $3,314, розхід під час року — $1,032, а з решти приділено більшість на потреби церкви (закупи повище згаданих речей), устаткування кухні, пожертви на рідношкільництво, усп.-громадські потреби, пресу й добродійні цілі.

Пані Г. Володченко дякує щиро всім за пожертви й добру співпрацю управи й всяку поміч жіноцтва; особливо, вона зі співчуттям о. М. Дебринові згадує віддану працю для жіноцтва — у вересні 1974 р. упокоєної Добродійки Катерини, як культ.-освітної референтки відділу. Схваливши діяльність управи, з подякою за виконану в 1974 р. працю, на внесок ревізійної комісії уділено їй належну абсолюторію.

До управи відділу на 1975 р., за всіма формальностями вибрані були слідуючі пані: Г. Володченко — (перевибрана) голова; В. Яремченко — заступниця, В. Новицька — секретарка, О. Кошарна — скарбничка, Н. Шульга — культ.-осв. реф. Сестриці — М. Жидовка, П. Шевченко, О. Яремченко, Н. Сніг; усп. опіка — А. Панасейко, Л. Шевченко; реф. „Променя" — Н. Шульга; до КУК — О. Кошарна, господині — М. Овчаренко, К. Подопригора, Р. Оберковська; Контр. комісія — Г. Жидовка, В. Калюжна, О. Тищенко.

Подяку уступаючій управі склали — о. М. Вебрин, особливо дякуючи за співчуття й поміч з приводу упокоєння Добродійки, та новоназначений голова громади п. Г. Кошарний; вони ж і вітали нововибрану управу, запевняючи її у своїй належній співпраці з нею.

В. Новицька, секретар

РЕДВЕЙ, АЛТА.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори жіночого т-ва відбулися 6 грудня 1974 року. Голова пані Гафія Літвін відкрила збори молитвою. Предсідницею зборів була добр. Філь. Хвилиною мовчанки вшановано членкинь, що відійшли у вічність.

По прочитанню протоколу з минулих річних зборів, членкині заряду давали звіт з цілорічної праці.

Відділ начислює 18 членкинь і помимо того, що членкині входять до церковного заряду, в міру сили працюють завзято, щоб допомогти церкві.

Впродовж року відділ мав 8 місячних зборів, 4 засідань, де членкині по черзі подавали перекуску і речі на розігравку.

Наш відділ приготовив 3 громадські обіди, 4 похоронні обіди, весняний чай з перекускою продаж домашнього печива, один обід, де мали гостей з Едмонтону. Приготовили маленьку програму, прийняття для о. і добр. Філь, які прибули до нас як наш настоятель громади.

Відділ вислав делеґаток на з'їзд до Едмонтону.

Минулого року т-во купило килими до церковної резиденції, поновило канапу („честерфілд") і два крісла, разом з церковним братством помалювали знадвору церковну резиденцію і ґараж.

На зборах читаємо обіжники, висилаємо картки поздоровлення до хворих членок.

Заряд на рік 1975: голова — Гафія Літвін, заст. голови — Ольга Венґер, секр. — Марія Чорна, касирка — Єлена Онищук.

Контрольна комісія: Єлена Шикора, Марія Снайчук, Вероня Чорна.

Комітет кухні — Наталка Поліщук, Одарка Юрків, Вероня Чорна.

Відвідування хворих — Наталка Савчук і Розалія Чорна.

Сестриці до церкви — добр. Філь, пані Румус, А. Боєчко, пані Базан, пані Шикора.

Фінансовий звіт: з року 1973 осталоґя в касі $1,125.48, прибутки 1974 року — $1,452.45, видатки на рік 1974 — $1,607.59, в касі осталось — $970.34.

Марія Чорна, секр.

ПРИНЦ АЛБЕРТ, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ

Річні збори жін. т-ва відбулися 17 листопада 1974 в залі під церквою. Пані Ю. Галик відкрила збори, привітала присутних і попросила о. Олесюка провести молитву. Предсідницею зборів була М. Л. Зюбрак, а секретаркою М. Д. Панчук.

Звіт з минулих річних зборів був читаний. Слідували звіти. Пані Л. Павлінська — господиня кухні не була присутня, але пані Голик в її імени дала звіт праці. Товариство за рік видало 3 обіди, а це — спільне свячене, прийняття Владики Бориса, і День Подяки. Видали 6 похоронних перекусок, Свята Вечеря перед Йорданом, 2 вечері, пущення, один поминальний обід, пирогова вечеря, видали 3 бовлін бенкети і 9 інших перекусок, весняний чай. Улаштували Великодню і осінню випродаж печива. Членки смажили „донац" і продавали їх і каву, як перекуску на „Окшен сейл". Прихід був надзвичайно добрий.

Шпитальний комітет під проводом п. М. Гринюк виконав велику працю, відвідуючи хворих в двох шпиталях і в Старечому домі. Товариство вислало 14 хворим квіти і 4 картки співчуття сумуючим. Цей комітет дає в імені товариства на Різдво картки з побажанням, овочі і цукерки хворим в шпиталях. На Великдень дарують писанки. За минулий рік відвідали 200 пацієнтів.

Від Мистецького комітету добр. Олесюк заявила, що членки т-ва вишивали різні речі і ці речі були продані на Весняним чаю.

Освітньо-культурний комітет — п.

Р. Сопатик сказала, що мали Різдвяну забаву для членок на котрій обмінювалися дарунками, вітали гостя з України і вручили їй дарунок від т-ва. Висвітлено 4 українські фільми на двох зборах. Членки сходилися по домах і вишивали і виробляли паски і калачі. Прихід з вечерків вислано на фонд „Променя". Вчили писання писанок дітей Рідної і Недільної школи.

Від Червоного Хреста — Д. Панчук сказала, що членки т-ва вшили одну ковдру для Червоного Хреста, і шили одяги до других країв, і мали чайне прийняття в осени.

Кор. секр. п. С. Бартко сказала, що одержала 5 обіжників які були читані на зборах. Вислано 6 карток подяки за жертви до т-ва і на бінго.

Далі слідував звіт голови п. Голик. Вона згадала, що її звіт був вже поданий в звітах вище згаданих комітетів. Товариство жертвувало $1,000 на церкву, $50.00 на журнал „Сумківець", $205.00 до каси СУМК, $200.00 на Зелений Гай, $100 на Консисторію, $25.00 на пам'ятник Лесі Українки, $10.00 на стипендію Українознавства при Техникал школі і $25.00 на журнал „Промінь". Також куплено меблі і фіранки до парафіяльного будинку.

Сестриці — пані Савчук, помічниці які доглядають чистоту і порядок в церкві — п. Квасниця, п. Ріпак, п. Луцюк і п. Слобода, по кожнім Богослуженню чистять церкву.

Голова пані Ю. Голик щиро дякувала всім за співпрацю з нею впродовж цілого року.

Заряд на 1975 рік: уступивша голова — Ю. Голик, голова — Е. Палідвор, 1 заст. голови — А. Марковська, 2 заст. голови — О. Гавриш, секретарка — Д. Панчук, кор. секр. — С. Бартко, касирка — А. Марусяк. Контрольна комісія — добр. Олесюк, Денисик і Гринюк.

Освітний комітет Л. Зюбрак, Мистецький комітет — добр. Олесюк, Господині М. Сайдор (конвінір) до помочі А. Кардаш, М. Кінар, Підгайчук.

Сестриці — п. Савчук; сестриці помічниці — пані Гринюк, Ісієнко, Скоропад і Озовська.

Шпитальний комітет очолює пані М. Гринюк. Шкільний комітет — пані А. Злипко. Червоний Хрест — пані Д. Панчук. „Промінь" — А. Марковська. Телефони — пані Ю. Голик.

Доротея Панчук, секр.

МЕЛФОРТ, САСК.

Річні збори відділу відбулися 28 листопада 1974 року в Народнім Домі. Присутніх членкинь було 16. Пані Кобилянська, заступниця голови, відкрила збори молитвою і подякувала членкиням за кооперацію, що так разом усі працювали. Пані Анна Копачівська була предсідцею, а секретаркою пані Василина Кевирига.

Пані Копачівська подякувала членкиням за вибір і попросила щоби вшанували померших членкинь хвилинною мовчанки. По відчитанні звіту з минулих річних зборів, слідували звіти членкинь заряду: секретарки, касирки, контрольної комісії, господині, сестриць і пані Кобилянської, відвідувачки хворих.

Діяльність: впродовж року відбуто одні річні збори, 9 місячних зборів, 23 бінгів, одно різдвяне бінго, одно бінго у Старечім домі, наняли поминальну загальну Службу Божу, святкували роковини Лесі Українки, і віддали перекуску на місію, мали випродаж печива, Спільне свячене, празник, один прощальний вечерок, День Подяки і перекуску. Членкині ходили колядувати, і брали участь у культурнім фестивалі з вечерею. Членкині помагали видавати обід на полеву Службу Божу, і видали 4 похоронні перекуски і 3 поминальні обіди, купили 3 вінки на похорон, і носили квіти до шпиталю хворим, дали жертву $10.00 на Музейний фонд, $25.00 на пам'ятник Лесі Українки до Торонто.

Товариство також купувало речі до церкви, і працюють при церкві і Народнім Домі.

Фінансовий звіт: лишилося з 1973 року — $2,233.26, прибутки в 1974 році — $4,038.38, видатки в 1974 р. — $3,248.42, осталося у касі — $3,023.22.

Управу на 1975 рік вибрано: голова — Анна Петрів, заступниця голови — Євдокія Кобилянська, секретарка рекордова — Василина Кивирига, касирка — Катерина Фідик, фінансова секретарка — Василина Кивирига. Котрольна комісія — Надя Щирбій і Стефка Гандзюк. Господині — Анна Копачівська, Марія Ткачук, Марія Романюк і Марія Шпак. Сестриці при церкві — Анна Копачівська і Василина Кивирига.

Василина Кивирига, секр.

ВОТЕРФОРД, ОНТ.

ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори Відділу відбулися 8 грудня 1974 року в церковній залі. Збори відкрила голова пані Щербань молитвою. Вшановано пам'ять членкинь, які відійшли у вічність.

Предсідницею зборів була пані Алла Федченко, секретаркою Рузя Галик. Звіти здавали членкині заряду. Голова пані Параскевія Щербань дала звіт голови. Впродовж року відбулось 7 місячних зборів, 3 засідання заряду. Виповнили і вислали анкету. Відсвяткували роковини Лесі Українки, Тараса Шевченка, приготовили спільне свячене Візитацію, Йорданську вечерю, 5 обідів, 4 вечері, 6 пирогових вечерь, 1 перекуску, продаж печива, 1 25-літній ювілей, колядували і пущенн.

$25.00 вислали до Брентфорду на 25-літній ювілей Товариства, $15.00 на будову залі у Брентфорді на візитації. Жертва $25.00 на пам'ятник Лесі Українки, $25.00 на Книгу о. В. Кудрика, $10.00 на Колегію Св. Андрея у пам'ять Добродійки Дебрин з Лондону, $2.500 на місцеву церкву, $10.00 на „Промінь". Купили речі до кухні і до церкви. Висилали карточки на день уродин для членкинь. Відвідували хворих у шпиталі і висилали квіти і карточки хворим.

Голова пані Щербань щиро подякувала зарядові і членкиням за працю, що так працювали у згоді і з приємністю разом.

Фінансовий звіт: осталось у касі з 1973 року — $2,133.70, прибутки в 1974 році — $5,266.80, видатки 1974 року — $55,308.81, у касі — $2,091.69.

Управа відділу на 1975 рік: голова — Параскевія Щербань, заст. голови — Рузя Галик, секр. — Оля Андрушко, касирка — Оля Макадонська, фінансова секр. — Анеля Андрушко.

Комітет відвід. хворих — Рузя Галик.

Контрольна комісія — М. Гулька, М. Свитальська, А. Федченко.

Сестриці — Анна Галик, Софія Новак і Марфа Рабієвська.

Галик, секр. зборів

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

ШПАРАҐИ У ПІДЛИВІ

Потрібно:
1 ф. шпарагів
1 ложка масла
½ ложки муки
1 склянка молока
½ ложечки соку з цитрини
4 ложки тертого сира

Шпараги почистити, обтягнувши шкірку з долини до чубка. Добре сполоскати і зварити до м'якости у кип'ячій, посоленій, легко поцукрованій воді. Розтопити масло, додати муку і підсмажити так, щоб лиш шум зробився. Залити молоком, розварити. Доправити до смаку сіллю і соком із цитрини.

Уложити шпараги на полумиску, залити підливою і посипати тертим сиром. Подавати з картоплею.

ҐРОНЛИД, САСК. ВІДДІЛ ІМ. КН. ОЛЬГИ

Річні збори відділу відбулися 17 листопада 1974 року у домі пані М. Тарнопольської. Збори відкрила голова пані Марія Данилюк молитвою. Вшанували хвилиною мовчанки померлих членок, що відійшли у вічність. Предсідницею зборів була пані Зеня Панчук, секр. пані Павліна Чорний. Звіт з річної діяльности здавали членкині заряду; голова пані М. Данилюк подякувала зарядові за співпрацю і кооперацію.

Діяльність: Впродовж року відбулися 6 місячних зборів. Бюджет до централі Союзу Українок був сповнений. Жертвували на місцеву церкву, дарували на фонд пам'ятника Лесі Українки, і на Фонд для дослідження недуги рака. Членкині приготовили храмовий обід, спільне свячене, продажі печева, брали активну участь у Фестивалі багатокультурности у Мелфорті, мали там українські вистави. Також брали активну участь в окружнім обіді на полевім Богослуженні. Вшанували двох родин ювілеями — 50-літній і 25-літній подружнього життя наших членів. Улаштували День Подяки, і посилаємо квіти до шпиталю хворим членкам.

Фінансовий звіт: в касі з 1973 року осталось $1,371. 93, прибутки у 1974 році — $539.42, видатки в 1974 році $656.81, у касі осталось — $1,454.50.

Заряд Т-ва на 1975 той сам, що був у минулому році: голова — Марія Данилюк, заст. голови — Павліна Чорний, рек. секр. — Ґеня Боднарчук, фін. секр. — Павліна В. Данилюк, касирка — Марія Т. Боднарчук.

Господині: Т. Пшик, Анна І. Петрів і Орися Кульчицька, Павліна В. Данилюк.

Контрольна комісія: Павліна Чорний і Орися Кульчицька.

Комітет квітів — Марія Т. Боднарчук. Сестриці до Церкви — Т. Гурська, Анна І. Петрів і Марія Т. Боднарчук.

Ґ. Боднарчук

ПИРІЖКИ З ЯБЛУКАМИ

Потрібно:
2 2 горнятка борошна (муки)
1 горнятко масла
1 жовток
1 ложка квасної сметани
1 яйце
1 ф. яблук
¼ ф. цукру-мучки

Напередодні приладити тісто. Посікти масло з борошном. Додати жовток, сметану і замісити. Не місити довго, лиш так, щоб злучилося. На другий день розтачати грубо на чверть цаля (інча) і вирізувати кружки. Помастити білком і накладати на них приготовані чвертки яблук рівним боком до беріжка. Заложити ножем другу половину кружка на яблука. Помастити жовтком і пекти у добре вигрітій печі на 350 ст. впродовж 20 до 30 хвилин. Вийняти на полумисок і посипати цукром-мучкою.

ТЕРЧАНИКИ

Потрібно на 4—6 осіб:
4-5 картоплин
4 яйця
1 цибуля
2 ложки товщу
сметана

Втерти обібрану картоплю на терці і лишити у цідилі, нехай стече до миски. Цю рідину зцідити, а картопляну муку, що осіла на споді, зібрати ложкою і додати до втертого. Вбити яйця, добре посолити і дати дріджів, подробивши їх. Добре вимішати і ложкою кидати палянички на гаряче масло на половину з „кріско". Смажити на легкому вогні. Подавати зі сметаною. Коли хто любить, може додати до тертої картоплі одну терту на терці цибулю.

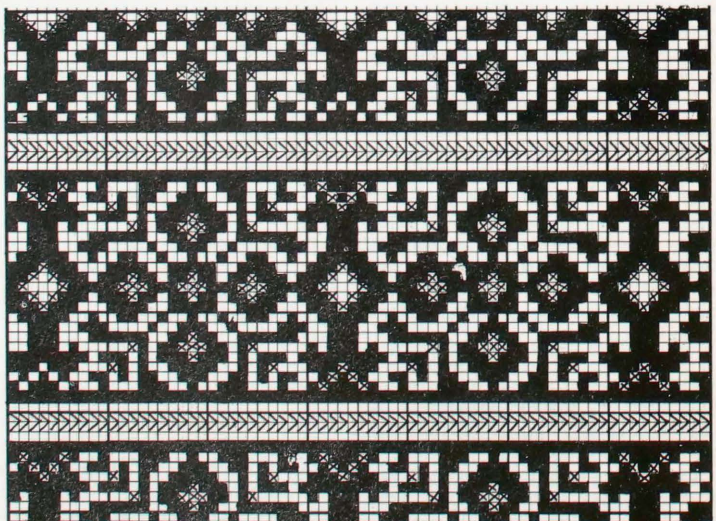

Вуставка до жіночої сорочки вишивана хрестиками й косичкою з села Бильче, Львівського повіту, Україна. Нитки ДМС. ■ — чорна, X — червона 321.

Філія Музею Союзу Українок, Торонто

Літні Курси української мови методою повного заглиблення

ІНСТИТУТ ІМ. П. МОГИЛИ

Саскатун, Саскачеван

6-ого липня — 8-ого серпня, 1975

ЩО ЦЕ ТАКЕ?

Ціллю програми цих літніх курсів, що проводяться спільно Радою Української Школи і Інститутом ім. П. Могили, є створити найсприятливіші умови для тих, що бажають навчитися говорити по-українському. Програма навчання розговірної мови ділиться на три рівні: початковий, середній, і вищий.

В додатку до цього, учасники Курсів будуть побирати курси формального навчання української мови, за які отримають признання (кредит) з IX, X, XI, чи XII кляс української мови від Саскачеванського Відділу Освіти.

Щоб створити для учасників цікаву і різноманітну атмосферу, програма Курсів буде доповнятися різними заняттями культурного і розвагового характеру.

Всі навчання і заняття будуть проводитися українською мовою. Учасники Курсів будуть говорити ввесь час тільки по-українському. Програма Курсів взорується на програмі французького курсу „Мексі-Імерзіон", що проводиться кожного року в Саскачеванському університеті з ініціятиви федерального уряду. Мовні здібності студентів будуть розвиватися завдяки багатьом і різноманітним можливостям для висловлювання себе українською мовою.

ДЕ ВІДБУВАЮТЬСЯ ЛІТНІ КУРСИ?

Літні Курси будуть відбуватися в приміщеннях Інституту ім. П. Могили, як також, частинно, в державній школі Бранскил і в Саскачеванському університеті.

ТРИВАННЯ КУРСІВ:

Програма Літніх Курсів триватиме п'ять тижнів — від 6 липня до 8 серпня 1975 р.

КОШТИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ:

Помешкання і харчі	$165.00
Забезпечення	2.00
Оплата за признані курси	30.00
Закладний внесок і завдаток за ключі (Цей внесок звертається)	11.00
	$208.00

За матеріял для прикладних робіт платиться окремо.

ПРОГРАМА КУРСІВ:

На підставі випробуваного під час першого дня навчання, студенти будуть поділені залежно від їх уміння розмовляти українською мовою — на три групи, початкову, середню, і вищу. Одначе отримання признання від Відділу Освіти за формальний мовний курс не буде залежати від розговірного знання студента. Наприклад студент, який вже закінчив курс української мови з XI-ої кляси, зможе побирати і отримати признання (кредит) на Літніх Курсах за мовний курс з XII-ої кляси, без огляду на його уміння розмовляти українською мовою при записі на Літні Курси.

Формальні кляси української мови будуть відбуватися в дообідну пору. Пообідний час є призначений на лекції на різні теми з української культури, на фільми, дискусії, гру на бандурі і на заняття в музиці, прикладних мистецтвах і спорті. Повечірні заняття включатимуть драму, українські народні танки, і співання українських народних пісень.

Кінці тижнів (суботи і неділі) призначені на туристичні екскурсії, пікніки і таборування. Особливо цікавою екскурсією для студентів буде поїздка на Український Фестиваль в Давфині, Манітоба.

ХТО МОЖЕ ЗАПИСУВАТИСЯ НА ЛІТНІ КУРСИ?

Всі студенти, які закінчили приймні VIII клясу в державній школі.

ДОДАТКОВІ ІНФОРМАЦІЇ:

Всі учасники Літніх Курсів мусять перебувати в Інституті ім. П. Могили. Щоб створити для них відповідне українське оточення, яке саме-собою спонукуватиме студентів говорити тільки по-українському, учасники Літніх Курсів будуть одинокими мешканцями Інституту в цю пору. Ціллю цього і інших заходів є створити атмосферу виключно українського середовища що вимагатиме від студентів вживання української мови, як засобу спілкування, у всіляких щоденних обставинах.

З огляду на те, що ціллю цієї програми є створення українського середовища для того, щоб учасники, живучи в ньому, мали якнайкращу нагоду навчитися говорити по-українському, — дуже важним є те, щоб кожний студент, записуючись на Літні Курси української мови методою повного заглиблення, був цілковито свідомий його зобов'язань. Під час Літніх Курсів не дозволяється відвідування учасників англомовними приятелями. Зате, кожного тижня учасники матимуть один вільний вечір, коли вони зможуть вийти з Інституту для відвідування родини або знайомих в місті. Це ограничення контактів між учасникамп і англомовними знайомими дасть студентам кращу нагоду зосередити свою увагу на вживання виключно української мови в приміщеннях Інституту і в цей спосіб якнайбільше скористати з україномовного оточення і програми.

За додатковими інформаціями і аплікаційними формами (анкетами) проситься звертатися до:

UKRAINIAN TOTAL IMMERSION
SUMMER SCHOOL
s/o Mohyla Institute
1240 Temperance Street
SASKATOON, Saskatchewan
S7N 0P1

ЖІНКИ В КАНАДСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

в Університеті Західнього Онтаріо, де вона навчалася. Службовці Університету не занедбали визнати талант письменниці; обі — Марґарета Лоренс і Марґарета Етвуд проживали й працювали як письменниці в Університеті Торонто.

У французькій Канаді три найвизначніші члени молодшого покоління письменників є Юбер Аквен, Режін Дішарм і Марія-Клер-Бле. Всі вони мають видатний талант, але Бле є безсумнівно, найбільш надзвичайна. У віці 35 років, вона має 14 новель на свою користь, і щойно почала писати ряд нових новель про сучасний Квебек.

У дальшому будучина є необмежена для канадських письменниць. Вони йшли довгим шляхом відколи Франціс Брук видала свою новелю про Квебек саме 10 років після захоплення міста армією Вулфа. Вони доказали — якщо тут треба взагалі доказувати, що чоловіки не мають виключно права до літературного таланту в Канаді.

К.С.

P 12N JAN 75
SAMYCIA MRS S
6712-111 AVE
EDMONTON ALTA
T5B 0A7

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ

Пані: Марія Клепачівська — Зайон, Ілл., США $25.00
Агафія Перепелюк — Давфин, Ман. з нагоди прийняття в її честь зложила пожертву на пресовий фонд 25.00
Марія Бендас — Норт Бетлфорд, Саск. 15.00
Ольга Семенюк — Емерстбург, Онт. 10.00
Йоанна Михайленко — Саскатун 10.00
Марія Вакалюк — Ванкувер 10.00
Веронія Слука — Да Па, Ман. 6.00
Дорис Боґуцька — Канора, Саск. 6.00
Анна Д. Резансов — Кемсак, Саск. 5.00
Марія Хом'як — Нюарк, Н. Дж., США. 4.00
Марія Вівчар — Гамільтон, Онт. 4.00
Анна Холод — Стирджис, Саск. 4.00
Софія Горностій — Ванкувер 4.00
Марія Боднарчук — Суррей, Б. К. 4.00
Ольга Володко — Сіба Біч, Алта. 4.00
А. Маяровська — Едмонтон 4.00
Веронія Слука — Да Па, Ман. 6.00
Д-ка Марія Ґнатів — Вакав, Саск. 4.00

По $3.00: К. Мостова — Виндзор, Онт., В. Ткаченко — Бімзвил, Онт., Анна Радчук — Стоні Крік, Онт., П. Кумпан — Етобіко, Онт.

По $2.00: П. Мельник — Ґримзбі, Онт., Л. Мулевич, Торонто, Онт.

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ „ПРОМЕНЯ"

Смокі Лейк, Алта. — Відділ ім. О. Кобилянської, реф. К. Рошко переслала на пресовий фонд журнала $70.00

Гамільтон, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, А. Белов переслала $18.00 на передплати, на пресовий фонд $54.75

Скарборо, Онт. — Відділ „Св. Анни", реф. Ю. Никіфорук $54.00 на відновлені передплати.

Давфин, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, М. Андрейчук $18.00 на відновлені передплати.

Торонто, Онт. — Відділ ім. Княгині Ольги, В. Кузьменко $18.00 на відновлені передплати.

Виндзор, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, реф. Е. Щипанська переслала $36.00 на передплати й писанку на пресовий фонд $50.00

Ватерфорд, Онт. — З поминального обіду в 40-вий день смерти бл. п. д-ки Галини Костюк, збірку переслав М. Дроздовський $30.00

Донвел, Саск. — Відділ ім. О. Кобилянської, з нагоди прийняття в честь довголітньої голови відділу, Л. Петрів, секр. Л. Процишин переслала на пресовий фонд $25.00

Вінніпеґ, Ман. — Відділ ім. Л. Українки при катедрі Пресв. Тройці, рефф. Д. Черевик $18.00 на передплати.

Реджайна, Саск. — Відділ „Доньки України" реф. К. Пасека $24.00 на передплати.

Мічам, Саск. — Відділ ім. О. Кобилянської, А. Марковська $20.00

Ґримзбі, Онт. — Відділ ім. Княгині Ольги, Т. Лиса переслала $15.00

Норт Бетлфорд, Саск. — Відділ ім. О. Пчілки, реф. Г. Зузак, поважну суму на нев'янучий вінок і $36.00 на передплати.

Вінніпеґ, — Комітет Українок Канади, відділ у Вінніпегу $10.00

Етелберт, Ман. — Відділ ім. Княгині Ольги, секр. С. Савчин $10.00

Виллингдон, Алта. — Відділ ім. Наталії Кобринської, Л. Ковальчук ..... $ 5.00

ДАР ДЛЯ „ПРОМЕНЯ"

Пані Олександра Кампінська-Тацюн, довголітня членкиня Союзу Українок Канади у Тандер Бей, Онт., подарувала в користь журнала „Промінь" сто примірників своєї книжки

„ВЕСІЛЬНІ ОБРЯДИ І ЗВИЧАЇ".

В цій книжці пані Тацюн, як авторка, оповідає про те, як в її рідних сторонах у Сокальщині, відки вона родом, відбувалось весілля. Є тут подані всі обрядові форми, весільні пісні та інше.

Книжка ілюстрована деякими народніми ношами Сокальщини та іншими знімками.

Весь прихід з продажі йде на журнал „Промінь". Ціна $1.50 з пересилкою.

Замовляти:

PROMIN
P.O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man.
R2W 3R4

АНТОЛОГІЯ ПОЕЗІЇ

Подаємо до відома, що цього року, СУСК має на увазі видати антологію поезії українсько-канадських молодих поетів.

Ціль антології — представити сучасну тематику і сучасні зацікавлення молодих поетів у Канаді. Приймаємо поезії в українській, як також в англійській та французькій мовах, залежно від знання мови.

Закликаємо відомих поетів, як також тих, які до тепер ще не видавали своїх поезій, вислати свої твори до:

POETRY ANTHOLOGY
c/o Lada Hirna,
191 Lippincott Street
Toronto, Ontario M5S 2P3
Telephone: 921-3602

Приймаємо також малюнки молодих малярів для поміщення в Антології. Просимо прислати чорно-білі знимки-діяпозитиви з малюнків чи іншого рода мистецтва на вище згадану адресу.

Селекційний Комітет вибиратиме найліпші поезії та малюнки.

Реченець — 30-го червня, 1975.